

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

4 februarie 2016*

„Trimitere preliminară — Admisibilitate — Dumping — Importuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din China și din Vietnam — Validitatea Regulamentului (CE) nr. 1472/2006 și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1294/2009 — Acordul antidumping al OMC — Regulamentul (CE) nr. 384/96 — Articolul 2 alineatul (7) — Stabilirea existenței dumpingului — Importuri care provin din țări care nu au economie de piață — Cereri de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață — Termen — Articolul 9 alineatele (5) și (6) — Cereri de tratament individual — Articolul 17 — Eșantionare — Articolul 3 alineatele (1), (5) și (6), articolul 4 alineatul (1) și articolul 5 alineatul (4) — Cooperarea industriei Uniunii — Articolul 3 alineatele (2) și (7) — Stabilirea existenței unui prejudiciu — Alți factori cunoscuți — Codul vamal comunitar — Articolul 236 alineatele (1) și (2) — Rambursarea unor taxe nedatorate legal — Termen — Caz fortuit sau caz de forță majoră — Nevaliditatea unui regulament de instituire a unor taxe antidumping”

În cauzele conexe C-659/13 și C-34/14,

având ca obiect cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Tribunalul de Primă Instanță (Divizia fiscală), Regatul Unit] și de Finanzgericht München (Tribunalul Financiar din München, Germania), prin deciziile din 9 decembrie 2013 și din 24 octombrie 2013, primite de Curte la 13 decembrie 2013 și, respectiv, la 24 ianuarie 2014, în procedurile

C & J Clark International Ltd

împotriva

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (C-659/13),

și

Puma SE

împotriva

Hauptzollamt Nürnberg (C-34/14),

CURTEA (Camera a patra)

compusă din domnul L. Bay Larsen, președintele Camerei a treia, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a patra, domnii J. Malenovský (raportor) și M. Safjan și doamnele A. Prechal și K. Jürimäe, judecători,

* Limbile de procedură: germana și engleza.

avocat general: domnul Y. Bot,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 8 iulie 2015,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru C & J Clark International Ltd, de A. Willems, de S. De Knop, de S. Mourabit și de J. Charles, avocatul;
- pentru Puma SE, de K. von Brocke, Rechtsanwalt, și de E. Vermulst, de J. Sud și de S. Van Cutsem, avocatul;
- pentru Consiliul Uniunii Europene, de S. Boelaert și de B. Driessen, în calitate de agenți, asistați de B. O'Connor, solicitor, și de S. Gubel, avocat;
- pentru Comisia Europeană, de L. Armati, de L. Grønfeldt și de T. Maxian Rusche, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 17 septembrie 2015,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererile de decizie preliminară privesc validitatea și interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1472/2006 al Consiliului din 5 octombrie 2006 de instituire a unui drept antidumping definitiv și de percepere definitivă a dreptului provizoriu instituit asupra importurilor de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză și din Vietnam (JO L 275, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 50, p. 3, denumit în continuare „regulamentul definitiv”) și ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1294/2009 al Consiliului din 22 decembrie 2009 de instituire a unei taxe antidumping definitive la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Vietnam și din Republica Populară Chineză, astfel cum a fost extinsă la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele expediate din RAS Macao, indiferent dacă acestea sunt declarate ca originare din RAS Macao sau nu, în urma unei reexaminări în perspectiva expirării măsurilor, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului (JO L 352, p. 1, denumit în continuare „regulamentul de prelungire” și, împreună cu regulamentul definitiv, „regulamentele în litigiu”), precum și interpretarea articolului 236 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58, denumit în continuare „Codul vamal”).
- 2 Aceste cereri au fost prezentate în cadrul a două litigii între C & J Clark International Ltd (denumită în continuare „Clark”), pe de o parte, și Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customs (Administrația Fiscală și Vamală din Regatul Unit), pe de altă parte, și, respectiv, între Puma SE (denumită în continuare „Puma”), pe de o parte, și Hauptzollamt Nürnberg (Biroul Vamal Principal Nürnberg), pe de altă parte, în legătură cu taxa antidumping plătită de Clark și de Puma, în temeiul regulamentelor în litigiu, cu ocazia importului de încălțăminte cu fețe din piele în Uniunea Europeană.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

3 Prin Decizia 94/800/CE a Consiliului din 22 decembrie 1994 privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competență sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3), Consiliul Uniunii Europene a aprobat Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), semnat la Marrakech la 15 aprilie 1994, precum și acordurile care figurează în anexele 1-3 la acest acord (denumite în continuare împreună „acordurile OMC”), printre care figurează Acordul privind aplicarea articolului VI al Acordului General pentru Tarife și Comerț 1994 (JO 1994, L 336, p. 103, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 112, denumit în continuare „Acordul antidumping al OMC”).

4 Articolul 6.10 din Acordul antidumping al OMC prevede:

„Autoritățile trebuie să determine, de regulă, o marjă de dumping individuală pentru fiecare exportator cunoscut sau producător în cauză al produsului vizat în investigație. În cazurile în care numărul exportatorilor, producătorilor, importatorilor sau tipurilor de produse vizate este atât de mare încât este practic imposibil să fie stabilită o astfel de determinare, autoritățile pot să limiteze examinarea fie la un număr rezonabil de părți interesate sau de produse, utilizând eșantioane care sunt valabile din punct de vedere statistic, în baza informațiilor de care dispun în momentul alegerii, fie la cel mai mare procentaj al exporturilor provenind din țara în cauză care poate fi în mod rezonabil investigat.”

5 Potrivit articolului 9.2 din acest acord:

„Atunci când o taxă antidumping este instituită pentru un produs oarecare, o asemenea taxă al cărei nivel trebuie să fie corespunzător fiecărui caz este percepută fără discriminare asupra importurilor produselor în cauză, din orice surse ar proveni, pentru care s-a constatat că fac obiectul unui dumping și că produc un prejudiciu, cu excepția importurilor provenind din surse pentru care un angajament în materie de preț a fost acceptat în conformitate cu prevederile prezentului acord. Autoritățile trebuie să indice numele furnizorului sau furnizorilor produsului în cauză. Dacă totuși sunt implicați mai mulți furnizori din aceeași țară și este imposibil în practică să se indice toți acești furnizori, autoritățile pot indica țara furnizoare în cauză. Dacă sunt implicați mai mulți furnizori din mai multe țări, autoritățile pot indica fie toți furnizorii implicați sau, dacă acest lucru este imposibil în practică, toate țările furnizo[rilor] implica[ți].”

Dreptul Uniunii

Codul vamal

6 Articolul 236 din Codul vamal prevede:

„(1) Drepturile de import sau de export se rambursează în măsura în care se stabilește că, în momentul în care au fost plătite, valoarea acestor drepturi nu era datorată legal [...]

[...]

(2) Drepturile de import sau export se rambursează sau se remit la depunerea unei cereri către biroul vamal în cauză într-un termen de trei ani de la data la care valoarea acestor drepturi a fost comunicată debitorului.

Acest termen se prorogă dacă persoana interesată face dovada că a fost împiedicată să depună cererea în termenul menționat datorită cazului fortuit sau forței majore.

[...]

Regulamentul nr. 384/96

7 La momentul producerii faptelor aflate la originea litigiilor principale, adoptarea măsurilor antidumping de către Uniune era reglementată prin Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 1996, L 56, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 12, p. 223, rectificări în JO 1999, L 94, p. 27, și în JO 2000, L 263, p. 34), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 461/2004 al Consiliului din 8 martie 2004 (JO L 77, p. 12, Ediție specială, 11/vol. 44, p. 15, denumit în continuare „Regulamentul nr. 384/96”).

8 Articolul 1 din Regulamentul nr. 384/96, intitulat „Principii”, prevedea la alineatele (1) și (2):

„(1) Poate fi supus unei taxe antidumping orice produs care face obiectul unui dumping în cazul în care punerea sa în liberă circulație în cadrul [Uniunii] cauzează un prejudiciu.

(2) Se consideră că un produs face obiectul unui dumping atunci când prețul său de export către [Uniune] este mai mic decât prețul comparabil, practicat în cadrul operațiunilor comerciale normale, pentru produsul similar în țara exportatoare.”

9 Articolul 2 din acest regulament, intitulat „Stabilirea existenței dumpingului” prevedea, la alineatele (1)-(6), norme generale privind determinarea valorii normale a unui produs. Acest articol prevedea în special, la alineatul (1), că o astfel de valoare „se stabilește de obicei pe baza prețurilor plătite sau care urmează să fie plătite, în cadrul operațiunilor comerciale normale, de către cumpărători independenți în țara exportatoare”.

10 Articolul 2 alineatul (7) din regulamentul menționat prevedea:

„(a) În cazul importurilor din țări care nu au economie de piață [...], valoarea normală se stabilește pe baza prețului sau a valorii calculate într-o țară terță care are economie de piață, pe baza prețului practicat la exportul dintr-o astfel de țară către alte țări, inclusiv către [Uniune], sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, în orice alt mod rezonabil, inclusiv pe baza prețului plătit efectiv sau care urmează să fie plătit în [Uniune] pentru produsul similar, ajustat în mod corespunzător, în cazul în care este necesar, pentru ca acesta să includă o marjă de profit rezonabilă.

[...]

(b) În cazul anchetelor antidumping privind importurile din Republica Populară Chineză, [...], Vietnam [...], precum și din orice țară care nu are economie de piață și care este membră a OMC la data deschiderii anchetei, valoarea normală se stabilește în conformitate cu alineatele (1)-(6), în cazul în care se stabilește, pe baza unor cereri documentate corespunzător prezentate de unul sau mai mulți producători care fac obiectul anchetei și în conformitate cu criteriile și procedurile prevăzute la litera (c), că în cazul acestui producător sau al acestor producători prevalează condițiile economiei de piață în ceea ce privește fabricarea și vânzarea produsului similar respectiv. În cazul în care nu apare o astfel de situație, se aplică dispozițiile de la litera (a).

- (c) Cererea prezentată în temeiul literei (b) trebuie formulată în scris și să conțină probe suficiente că producătorul își desfășoară activitatea în condițiile unei economii de piață, și anume că:

[...]

Se analizează dacă producătorul îndeplinește sau nu criteriile menționate anterior în termen de trei luni de la inițierea procedurii, după o consultare specifică a comitetului consultativ și după ce industria [Uniunii] a avut ocazia să își prezinte observațiile. Soluția stabilită rămâne în vigoare pe tot parcursul anchetei.”

- 11 Articolul 3 din același regulament, intitulat „Stabilirea existenței unui prejudiciu”, prevedea la alineatele (1), (2) și (5)-(7):

„(1) În sensul prezentului regulament, prin termenul «prejudiciu» se înțelege, în cazul în care nu se specifică altfel, un prejudiciu important adus unei industrii [a Uniunii], pericolul de prejudiciu important adus unei industrii [a Uniunii] sau o întârziere semnificativă în crearea unei industrii [a Uniunii] și se interpretează în conformitate cu dispozițiile prezentului articol.

(2) Stabilirea existenței unui prejudiciu se bazează pe elemente de probă pozitive și implică o examinare obiectivă: (a) a volumului importurilor care fac obiectul unui dumping și a efectului acestor importuri asupra prețului produselor similare pe piața [Uniunii] și (b) a efectului acestor importuri asupra industriei [Uniunii].

[...]

(5) Examinarea efectului importurilor care fac obiectul unui dumping asupra industriei [Uniunii] respective implică o evaluare a tuturor factorilor și indicilor economici relevanți care influențează situația acestei industrii [...]

(6) Trebuie demonstrat cu ajutorul tuturor elementelor doveditoare pertinente prezentate în legătură cu alineatul (2) că importurile care fac obiectul unui dumping cauzează un prejudiciu în sensul prezentului regulament. Concret, acest lucru implică demonstrarea faptului că volumul și/sau nivelurile prețurilor menționate la alineatul (3) au un impact asupra industriei [Uniunii] în sensul alineatului (5) și că acest impact este de asemenea natură încât poate fi considerat important.

(7) Factorii cunoscuți, alții decât importurile care fac obiectul unui dumping, care aduc în același timp un prejudiciu industriei [Uniunii] se analizează, de asemenea, de așa manieră încât prejudiciul adus de acești alți factori să nu fie atribuit importurilor care fac obiectul unui dumping în sensul alineatului (6). Factorii care pot fi considerați ca relevanți în acest sens includ, printre altele, volumul și prețul importurilor care nu sunt vândute la prețuri de dumping, scăderea cererii sau modificările configurației consumului, practicile comerciale restrictive ale producătorilor din țări terțe și membre ale [Uniunii] și concurența dintre acești producători, evoluția tehnicilor, precum și rezultatele la export și productivitatea industriei [Uniunii].”

- 12 Articolul 4 din Regulamentul nr. 384/96, intitulat „Definiția industriei [Uniunii]”, prevedea la alineatul (1):

„În sensul prezentului regulament, se înțelege prin «industri[a Uniunii]» totalitatea producătorilor [...] de produse similare [din Uniune] sau aceia dintre ei ale căror producții suplimentare [a se citi «adunate»] constituie o proporție majoră, în sensul articolului 5 alineatul (4) din producția [...] totală [a Uniunii] a acestor produse [...]

[...]”

- 13 Articolul 5 din același regulament, intitulat „Deschiderea procedurii”, prevede la alineatele (1) și (4):

„(1) [...] se deschide o anchetă care vizează stabilirea existenței, a gradului și a efectului oricărui dumping în urma înaintării în scris a unei plângeri de către orice persoană fizică sau juridică sau de către orice asociație care nu are personalitate juridică, care acționează în numele industriei [Uniunii].

[...]

(4) Nu se deschide o anchetă, în conformitate cu alineatul (1), decât în cazul în care s-a stabilit, pe baza unei examinări a gradului de susținere sau de opoziție a producătorilor [din Uniune] ai produsului similar față de plângerea formulată, că plângerea a fost depusă de industria [Uniunii] sau în numele acesteia. Plângerea este considerată a fi fost depusă de către industria [Uniunii] sau în numele acesteia în cazul în care este susținută de către producătorii [din Uniune] ale căror producții adunate constituie mai mult de 50 % din producția totală a produsului similar realizată de către partea industriei [Uniunii] care își exprimă susținerea sau opoziția față de plângere. Cu toate acestea, nu se deschide o anchetă în cazul în care producătorii [din Uniune] care susțin în mod expres plângerea reprezintă mai puțin de 25 % din producția totală a produsului similar realizată de industria [Uniunii].”

- 14 Articolul 9 din regulamentul menționat, intitulat „Încheierea procedurii fără instituirea de măsuri; impunerea de taxe definitive”, prevede la alineatele (5) și (6):

„(5) Se impune o taxă antidumping a cărei valoare este adecvată fiecărui caz, în mod nediscriminatoriu, la importurile unui produs, indiferent din ce sursă provin, despre care s-a constatat că fac obiectul unui dumping și produc un prejudiciu, cu excepția importurilor care provin din surse pentru care a fost acceptat un angajament stabilit în conformitate cu prezentul regulament. Regulamentul care impune taxa specifică valoarea taxei impuse fiecărui furnizor sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil și, în general, în cazurile prevăzute la articolul 2 alineatul (7) litera (a), țara furnizoare în cauză.

În cazul în care se aplică articolul 2 alineatul (7) litera (a), se poate stabili cu toate acestea o taxă individuală pentru exportatorii care pot demonstra, pe baza unor cereri documentate corespunzător, că:

- (a) în cazul unor întreprinderi controlate total sau parțial de străini sau în cazul asociațiilor în participațiune, exportatorii sunt liberi să repatrieze capitalurile și profiturile;
- (b) prețurile de export, cantitățile exportate și modalitățile de vânzare se stabilesc în mod liber;
- (c) majoritatea acțiunilor aparțin unor persoane private. Funcționarii publici care fac parte din consiliul de administrație sau care dețin funcții-cheie de conducere sunt în minoritate sau întreprinderea este suficient de independentă de intervenția statului;
- (d) operațiunile de schimb valutar se efectuează la cursul de schimb al pieței și
- (e) intervenția statului nu este de natură să permită eludarea măsurilor, în cazul în care exportatorii beneficiază de niveluri individuale de taxe.

(6) În cazul în care Comisia și-a limitat examinarea în conformitate cu articolul 17, taxa antidumping aplicată importurilor care provin de la exportatori sau de la producători care s-au făcut cunoscuți în conformitate cu articolul 17, dar nu au fost incluși în anchetă, nu trebuie să depășească marja de dumping medie ponderată stabilită pentru părțile care constituie eșantionul. [...] Trebuie aplicate taxe individuale importurilor care provin de la exportatorii sau de la producătorii care beneficiază de un tratament individual în conformitate cu articolul 17.”

- 15 Articolul 11 din același regulament, intitulat „Durata, reexaminările și restituirile”, prevede la alineatul (8):

„[...] un importator poate cere rambursarea taxelor percepute atunci când se demonstrează că marja de dumping pe baza căreia au fost achitate taxele a fost eliminată sau redusă la un nivel inferior nivelului taxei în vigoare.

Pentru a obține rambursarea taxei antidumping, importatorul trebuie să înainteze o cerere Comisiei. Această cerere se prezintă prin intermediul statului membru pe teritoriul căruia au fost puse în liberă circulație produsele, în termen de șase luni de la data la care valoarea taxelor definitive care urmează a fi percepute a fost stabilită de către autoritățile competente sau de la data la care a fost decisă perceperea definitivă a sumelor plătite cu titlu de taxe provizorii. Statele membre transmit de îndată cererea Comisiei.

[...]”

- 16 Articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96, intitulat „Eșantionare”, prevedea la alineatele (1)-(3):

„(1) În cazul în care numărul reclamanților, al exportatorilor sau al importatorilor, al tipului de produse sau de tranzacții este mare, ancheta se poate limita la un număr rezonabil de părți, de produse sau de tranzacții, utilizând eșantioane reprezentative statistic întocmite pe baza informațiilor disponibile în momentul alegerii sau la cel mai mare volum de producție, de vânzări sau de exporturi care pot face în mod rezonabil obiectul anchetei, ținând seama de timpul disponibil.

(2) Alegerea finală a părților, a tipurilor de produse sau a tranzacțiilor, efectuată în aplicarea dispozițiilor referitoare la eșantionare, revine Comisiei, dar este de preferat ca eșantionul să se aleagă în urma consultării părților interesate sau cu consimțământul acestora, sub rezerva ca aceste părți să se facă cunoscute și să furnizeze informații suficiente în trei săptămâni de la deschiderea anchetei pentru a permite alegerea unui eșantion reprezentativ.

(3) În cazul în care examinarea este limitată în conformitate cu prezentul articol, se calculează cu toate acestea o marjă de dumping individuală pentru fiecare exportator sau producător care nu este ales inițial, care prezintă informațiile necesare în termenele prevăzute de prezentul regulament, cu excepția cazului în care numărul exportatorilor sau al producătorilor este atât de mare încât examinările individuale ar complica inutil procedura și ar împiedica încheierea anchetei în timp util.”

Regulamentul (CE) nr. 1972/2002

- 17 Ulterior adoptării, Regulamentul nr. 384/96 a fost modificat de mai multe ori. În special, articolul 9 alineatul (5) a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1972/2002 al Consiliului din 5 noiembrie 2002 (JO L 305, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 30, p. 38). Această modificare a constat în esență în adăugarea, după primul paragraf al acestui articol 9 alineatul (5), a unui al doilea paragraf. Considerentul (7) al Regulamentului nr. 1972/2002 motivează astfel această inserare:

„Regulamentul (CE) nr. 384/96 nu menționează criteriile care urmează să fie luate în considerare pentru a atribui unui exportator pentru care se stabilește valoarea normală în conformitate cu articolul 2 alineatul (7) litera (a) un nivel individual de taxă calculat prin compararea acestei valori normale cu prețurile de export individuale ale exportatorului în cauză. Pentru asigurarea transparenței și a certitudinii juridice este necesar să se prevadă criterii clare privind aplicarea acestui tratament individual. Prin urmare, prețurile de export ale exportatorilor care intră sub incidența articolului 2 alineatul (7) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 pot fi luate în considerare cu condiția ca activitățile de export ale întreprinderii să fie stabilite în mod liber, capitalul și controlul întreprinderii să fie suficient de independente, iar intervenția statului să nu fie de natură să permită eludarea

măsurilor antidumping individuale. Un astfel de tratament individual poate fi aplicat exportatorilor în cazul cărora se poate demonstra, pe baza unor cereri documentate în mod corespunzător, că, în cazul unor întreprinderi controlate total sau parțial de străini sau în cazul asociațiilor în participațiune, pot repatria capitalurile și profiturile, că prețurile de export, cantitățile exportate și modalitățile de vânzare sunt stabilite liber și că operațiunile de schimb valutar sunt efectuate la cursul de schimb al pieței. Trebuie de asemenea demonstrat că majoritatea acțiunilor aparțin unor persoane private, iar funcționarii publici care fac parte din consiliul de administrație sau care dețin funcții-cheie de conducere sunt în minoritate sau că întreprinderea este suficient de independentă de intervenția statului.”

Regulamentul (CE) nr. 1225/2009

- 18 Ulterior faptelor aflate la originea litigiilor principale, Regulamentul nr. 384/96 a fost abrogat și înlocuit de Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO L 343, p. 51, rectificare în JO 2010, L 7, p. 22), care a intrat în vigoare în a douăzecea zi de la publicarea sa în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care a avut loc la 22 decembrie 2009.
- 19 Cuprinsul articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1225/2009 corespundea, în versiunea sa inițială, cu cel al articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96, în versiunea rezultată în urma Regulamentului nr. 1972/2002.
- 20 Această dispoziție a fost însă modificată ulterior prin Regulamentul (UE) nr. 765/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2012 de modificare a Regulamentului nr. 1225/2009 (JO L 237, p. 1). Conform articolului 2, Regulamentul nr. 765/2012 a intrat în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care a avut loc la 3 septembrie 2012, și nu se aplică decât în cazul anchetelor deschise în conformitate cu Regulamentul nr. 1225/2009 și ulterior acestei intrări în vigoare. Considerentele Regulamentului nr. 765/2012 motivează modificarea adusă Regulamentului nr. 1225/2009 în modul următor:
- „(1) La 28 iulie 2011, Organul de soluționare a litigiilor (denumit în continuare «OSL») din cadrul [OMC] a adoptat Raportul Organului de apel și Raportul grupului special, astfel cum a fost modificat de Raportul Organului de apel (denumite în continuare «rapoartele»), în diferendul «Comunitățile Europene – Măsuri antidumping definitive privind anumite elemente de fixare din fier sau oțel din China» [...]
- (2) În rapoarte s-a constatat, printre altele, că articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul [nr. 1225/2009] era în neconcordanță cu articolele 6.10, 9.2 și 18.4 din Acordul antidumping al OMC și cu articolul XVI:4 din Acordul OMC. Articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul [nr. 1225/2009] prevede că producătorii-exportatori individuali din țările care nu au economie de piață, care nu beneficiază de tratament de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață în conformitate cu articolul 2 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul [nr. 1225/2009], vor fi supuși unei taxe aplicabile la nivel național, cu excepția cazului în care exportatorii pot să demonstreze că îndeplinesc condițiile pentru acordarea tratamentului individual stabilite la articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul [nr. 1225/2009].
- (3) Organul de apel a constatat că articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul [nr. 1225/2009] stabilește că producătorii-exportatori care își desfășoară activitatea în țările care nu au economie de piață nu au dreptul la tratament individual și că, pentru a beneficia de tratament individual, ei au sarcina de a demonstra că îndeplinesc criteriile pentru acordarea tratamentului individual. Conform Organului de apel, acordurile OMC relevante nu prevăd niciun temei juridic pentru o astfel de prezumție.

- (4) Cu toate acestea, Organul de apel a precizat că, la stabilirea unei marje de dumping unice și a unei taxe antidumping unice unui anumit număr de exportatori, compatibilitatea acestora cu articolele 6.10 și 9.2 din Acordul antidumping al OMC depinde de existența anumitor situații care arată că legătura dintre doi sau mai mulți exportatori, deși aceștia sunt entități distincte din punct de vedere juridic, este de așa natură încât ar trebui tratați ca o entitate unică. [...] În această privință, termenii din modificările propuse privind articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul [nr. 1225/2009] care reflectă aceste situații ar trebui să fie interpretați în lumina clarificărilor Organului de apel, fără a aduce atingere termenilor care utilizează o formulare identică sau asemănătoare în alte dispoziții din Regulamentul [nr. 1225/2009].
- (5) La 18 august 2011, Uniunea a informat OSL că intenționează să pună în aplicare recomandările și hotărârile OSL în acest litigiu într-un mod care respectă obligațiile care îi revin în cadrul OMC.
- (6) În acest sens, este necesar să se modifice dispozițiile articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul [nr. 1225/2009].”

Regulamentul (CE) nr. 1515/2001

- 21 Articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 1515/2001 al Consiliului din 23 iulie 2001 privind măsurile pe care Comunitatea le poate lua ca urmare a unui raport adoptat de Organul de soluționare a litigiilor al OMC privind măsurile antidumping sau antisubvenții (JO L 201, p. 10, Ediție specială, 11/vol. 24, p. 112) prevede în special, la alineatul (1), că, atunci când OSL adoptă un raport privind o măsură luată de către Uniune în conformitate cu reglementarea antidumping, Consiliul poate, după caz, să abroge sau să modifice măsura contestată sau să adopte orice altă măsură specială considerată corespunzătoare în acest caz.
- 22 Articolul 3 din Regulamentul nr. 1515/2001 prevede că „[m]ăsurile adoptate în conformitate cu prezentul regulament produc efecte de la data intrării în vigoare și nu pot fi invocate pentru obținerea rambursării drepturilor percepute înainte de această dată, cu excepția cazului în care se prevede altfel”.

Litigiile principale și întrebările preliminare

Regulamentele în litigiu

- 23 La 7 iulie 2005, Comisia a anunțat, printr-un aviz publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (JO C 166, p. 14), deschiderea unei proceduri antidumping cu privire la importurile în Uniune de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din China și din Vietnam (denumite în continuare „produsele în cauză”).
- 24 La 23 martie 2006, Comisia a adoptat Regulamentul (CE) nr. 553/2006 de instituire a unei taxe antidumping provizorii pentru importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză și din Vietnam (JO L 98, p. 3, denumit în continuare „regulamentul provizoriu”). În conformitate cu articolul 3 din regulament, acesta a intrat în vigoare la 7 aprilie 2006 pentru o perioadă de șase luni.
- 25 Considerentele (119) și (120) ale regulamentului provizoriu menționează:

„(119) Anumite părți interesate au afirmat de asemenea că structura costurilor era diferită în Brazilia și în țările vizate întrucât anumite costuri [cercetare și dezvoltare («C&D»), design etc.] în sarcina clienților exportatorilor chinezi și vietnamezi sunt suportate de producătorii brazilieni și, așadar, sunt incluse în costurile lor de producție.

- (120) Astfel, s-a constatat că, în anumite cazuri, exportatorii din țările în cauză vând produsul vizat în [Uniune] către foști producători [din Uniunea menționată] care continuă să suporte elementele costurilor de producție menționate mai sus și vând produsul sub marcă proprie. Acesta însă nu este un motiv pentru respingerea Braziliei, costurile menționate putând să facă obiectul ajustărilor la momentul stabilirii valorii normale.” [traducere neoficială]
- 26 La 5 octombrie 2006, Consiliul a adoptat regulamentul definitiv, care a instituit o taxă antidumping definitivă pentru importurile menționate.
- 27 Considerentele (132)-(135) ale regulamentului definitiv menționează:
- „(132) Anumite părți interesate au afirmat că asupra valorii normale nu ar fi trebuit aplicată nici o ajustare pentru costurile de cercetare și dezvoltare («C&D») deoarece producătorii din China și din Vietnam suportau costuri de C&D similare.
- (133) Cu toate acestea, s-a constatat că, fiind suportate de producătorii din țările în cauză reținuți în eșantion, costurile de C&D se refereau numai la costurile de C&D aferente producției, în timp ce în Brazilia cercetarea și dezvoltarea includeau și designul și eșantioanele noilor modele de încălțăminte, cu alte cuvinte sunt două tipuri diferite de costuri de C&D și, prin urmare, se consideră necesar să se mențină ajustarea respectivă.
- (134) O altă parte a afirmat, de asemenea, că trebuia să se opereze o ajustare pentru a ține seama de faptul că profitul realizat din vânzările către producătorii de echipamente de origine («OEM») este inferior profitului realizat din alte vânzări.
- (135) Cu toate acestea, afirmația respectivă nu a fost confirmată de concluziile anchetei efectuate pe lângă societățile din Brazilia sau [a se citi «unde»] nu s-au constatat astfel de diferențe. Mai mult, eventuala diferență dintre vânzările către OEM și vânzările sub marcă proprie este calculată deja în ajustarea care se operează pentru diferențele dintre costurile de C&D. Prin urmare, afirmația a fost respinsă.”
- 28 Articolul 1 alineatul (3) din regulamentul definitiv a stabilit nivelul acestei taxe la 16,5 % pentru produsele în cauză fabricate de toate societățile cu sediul în China, cu excepția Golden Step, la 9,7 % pentru cele produse de aceasta din urmă și la 10 % pentru cele fabricate de toate societățile cu sediul în Vietnam.
- 29 Pe de altă parte, articolul 3 din acest regulament a prevăzut că acesta intră în vigoare în ziua următoare publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care a avut loc la 6 octombrie 2006, și că se aplică pe o perioadă de 2 ani.
- 30 La 5 septembrie 2007, Comisia a adoptat Regulamentul (CE) nr. 1028/2007 de deschidere a unei anchete privind o eventuală eludare a măsurilor antidumping instituite prin Regulamentul (CE) nr. 1472/2006 la importurile anumitor tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză prin importuri de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe de piele expediate din RAS Macao, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca fiind originare din această țară, și de supunere a acestor importuri la înregistrare (JO L 234, p. 3).
- 31 La 29 aprilie 2008, Consiliul a adoptat Regulamentul (CE) nr. 388/2008 de extindere a măsurilor antidumping definitive impuse prin Regulamentul (CE) nr. 1472/2006 privind importurile anumitor tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză la importurile aceluiasi tip de produs expediat din RAS Macao, indiferent dacă a fost sau nu declarat ca originar din RAS Macao (JO L 117, p. 1).

- 32 Prin intermediul unui aviz publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la 3 octombrie 2008 (JO C 251, p. 21), Comisia a anunțat inițierea unei reexaminări în perspectiva expirării măsurilor antidumping privind importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din China și din Vietnam.
- 33 La 22 decembrie 2009, Consiliul a adoptat regulamentul de prelungire, care a instituit o taxă antidumping definitivă asupra importului produselor în cauză, extinsă la importurile expediate din RAS Macao a Republicii Populare Chineze, indiferent dacă au fost sau nu au fost declarate originare din această regiune administrativă specială în urma reexaminării menționate.
- 34 Articolul 1 alineatele (3) și (4) din regulamentul de prelungire a stabilit nivelul acestei taxe la 16,5 % pentru produsele în cauză fabricate de toate societățile cu sediul în China, cu excepția societății Golden Step, precum și pentru cele expediate din Macao, la 9,7 % pentru produsele în cauză fabricate de Golden Step și la 10 % pentru cele fabricate de toate societățile cu sediul în Vietnam.
- 35 Pe de altă parte, articolul 2 din regulamentul de prelungire a prevăzut că acesta din urmă intră în vigoare în ziua următoare publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care a avut loc la 30 decembrie 2009, și că se aplică pe o perioadă de 15 luni.

Contenciosul subsecvent

- 36 Prin două hotărâri din 4 martie 2010, Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (T-401/06, EU:T:2010:67), precum și Zhejiang Aokang Shoes și Wenzhou Taima Shoes/Consiliul (T-407/06 și T-408/06, EU:T:2010:68), Tribunalul Uniunii Europene a respins trei acțiuni prin care s-a urmărit anularea regulamentului definitiv, introduse de unele societăți producătoare și exportatoare ale produselor în cauză care au sediul în China.
- 37 Prin două hotărâri din 2 februarie 2012, Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), și din 15 noiembrie 2012, Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710), Curtea, sesizată cu recursuri împotriva celor două hotărâri ale Tribunalului, pe de o parte, a anulat aceste hotărâri și, pe de altă parte, a anulat regulamentul definitiv în măsura în care viza reclamantele din cauzele în care au fost pronunțate aceste hotărâri.
- 38 În hotărârile menționate, Curtea a decis, mai întâi, că regulamentul definitiv este afectat de o încălcare a obligației Comisiei de a examina cererile producătorilor care au dorit să obțină statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață și de a se pronunța cu privire la fiecare dintre aceste cereri într-un termen de trei luni începând de la deschiderea anchetei sale, în conformitate cu articolul 2 alineatul (7) literele (b) și (c) din Regulamentul nr. 384/96, inclusiv în cazul în care, pe de o parte, această instituție a decis să recurgă la metoda de eșantionare prevăzută la articolul 17 din acest regulament pentru a calcula marjele de dumping și în cazul în care, pe de altă parte, producătorii care au prezentat cererile menționate nu fac parte din eșantionul reținut [a se vedea în acest sens Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punctele 36-40, și Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctele 29-34].
- 39 Ulterior, Curtea a constatat că nu se exclude că o astfel de examinare ar fi condus la impunerea, în privința reclamantelor din cauzele în care au fost pronunțate aceste hotărâri, a unei taxe antidumping definitive diferite de taxa de 16,5 % care le era aplicabilă în temeiul articolului 1 alineatul (3) din regulamentul definitiv. Astfel, această dispoziție impunea o taxă antidumping definitivă de 9,7 % singurului producător chinez care figura în eșantionul reținut de Comisie și care a obținut statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață, respectiv Golden Step. Or, dacă Comisia ar fi constatat că condițiile unei economii de piață prevalau și în cazul acestor reclamante, care nu figurau în eșantion, dar care au solicitat să obțină același statut, acestea din urmă ar fi trebuit de asemenea să beneficieze de acest nivel, din moment ce calculul unei marje de dumping individuale

nu era posibil (a se vedea în acest sens Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punctul 42, și Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctul 36).

- 40 În sfârșit, Curtea a considerat că nu este necesar să se limiteze în timp efectele interpretării Regulamentului nr. 384/96 vizate la punctul 38 din prezenta hotărâre (Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctele 39-41).

Cauza C-659/13

- 41 Printr-o cerere prezentată cu titlu conservatoriu la 30 iunie 2010 Administrației Fiscale și Vamale din Regatul Unit în temeiul articolului 236 din Codul vamal, Clark a solicitat rambursarea taxei antidumping pe care a achitat-o în temeiul importului produselor în cauză în Uniune în perioada cuprinsă între data de 1 iulie 2007 și luna aprilie a anului 2010. A motivat această cerere arătând că regulamentul definitiv este lipsit de validitate, solicitând acestei administrații să amâne pronunțarea cu privire la acest aspect până la pronunțarea Hotărârii Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53) și a Hotărârii Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710).

- 42 Printr-o cerere prezentată la 2 martie 2012 administrației menționate, în temeiul articolului 236 din Codul vamal, Clark a reiterat cererea anterioară, extinzând până la 31 august 2010 perioada pentru care a solicitat rambursarea taxei antidumping pe care a achitat-o. Suma vizată se ridică la 42 592 829,52 lire sterline (GBP) (aproximativ 60 de milioane de euro).

- 43 Printr-o decizie din 13 martie 2013, Administrația Fiscală și Vamală din Regatul Unit a respins cererile prezentate de Clark. A prezentat două motive pentru această decizie, în primul rând, faptul că în Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53) și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710) Curtea a anulat regulamentul definitiv numai în ceea ce privește reclamantele din cauzele în care s-au pronunțat aceste hotărâri și, în al doilea rând, faptul că niciunul dintre produsele importate de Clark în Uniune nu provenea de la aceste reclamante.

- 44 La 11 aprilie 2013, Clark a formulat o acțiune împotriva deciziei menționate la First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Tribunalul de Primă Instanță (Divizia fiscală)].

- 45 Această instanță are îndoieli cu privire la validitatea regulamentul definitiv, ținând seama în special de Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53) și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710). De asemenea, ridică problema interpretării care trebuie dată articolului 236 din Codul vamal.

- 46 În aceste condiții, First-tier Tribunal (Tax Chamber) [Tribunalul de Primă Instanță (Divizia fiscală)] a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Regulamentul [definitiv] este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (b) și articolul 9 alineatul (5) din [Regulamentul nr. 384/96], în condițiile în care Comisia nu a analizat cererile de acordare a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață și cererile de acordare a tratamentului individual formulate de producătorii-exportatori din China și din Vietnam care nu au fost incluși în eșantion în conformitate cu articolul 17 din [Regulamentul nr. 384/96]?

2) Regulamentul [definitiv] este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (c) din [Regulamentul nr. 384/96] în condițiile în care Comisia nu s-a pronunțat în termen de trei luni de la deschiderea anchetei privind cererile de acordare a statutului de societate care

funcționează în condițiile unei economii de piață formulate de producătorii-exportatori din China și Vietnam care nu au fost incluși în eșantion în conformitate cu articolul 17 din [Regulamentul nr. 384/96]?

- 3) Regulamentul [definitiv] este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (c) din [Regulamentul nr. 384/96] în condițiile în care Comisia nu s-a pronunțat în termen de trei luni de la deschiderea anchetei privind cererile de acordare a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață formulate de producătorii-exportatori din China și Vietnam care au fost incluși în eșantion în conformitate cu articolul 17 din [Regulamentul nr. 384/96]?
- 4) Regulamentul [definitiv] este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3, articolul 4 alineatul (1), articolul 5 alineatul (4) și articolul 17 din [Regulamentul nr. 384/96], în condițiile în care numărul de producători din industria [Uniunii] care au cooperat a fost insuficient pentru a permite Comisiei să efectueze o evaluare valabilă a prejudiciului și, în consecință, o evaluare valabilă a legăturii de cauzalitate?
- 5) Regulamentul [definitiv] este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3 alineatul (2) din [Regulamentul nr. 384/96] și articolul [296 TFUE], în condițiile în care, potrivit dovezilor din dosarul de anchetă, prejudiciul suferit de industria [Uniunii] a fost evaluat pe baza unor date cuprinzând erori materiale, iar regulamentul [definitiv] nu oferă nicio explicație referitoare la motivul pentru care aceste dovezi au fost ignorate?
- 6) Regulamentul [definitiv] este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3 alineatul (7) din [Regulamentul nr. 384/96], în condițiile în care efectele celorlalți factori considerați prejudiciabili nu au fost separate și diferențiate în mod adecvat de efectele importurilor care se pretinde că fac obiectul unui dumping?
- 7) În ce măsură instanțele din statele membre se pot întemeia pe interpretarea [regulamentului definitiv] efectuată de Curte în Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), precum și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710) pentru a considera că taxele nu erau legal datorate în sensul articolului 236 din Codul vamal în cazul societăților care, la fel ca recurențele din cauzele în care s-au pronunțat aceste hotărâri, nu au fost incluse în eșantion, dar au formulat cereri de acordare a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață și a tratamentului individual care nu au fost examinate?"

Cauza C-34/14

- 47 Prin trei cereri prezentate la 21 decembrie 2011 și la 20 ianuarie 2012 Biroului Vamal Principal din Nürnberg în temeiul articolului 236 din Codul vamal, Puma a solicitat rambursarea taxei antidumping pe care o achitase în temeiul importului produselor în cauză în Uniune în perioada cuprinsă între data de 7 mai 2006 și data de 1 aprilie 2011 pentru motivul că regulamentele în litigiu erau lipsite de validitate. Suma vizată se ridica la acel moment la 5 100 983,90 euro.
- 48 Printr-o decizie din 5 iulie 2012, Biroul Vamal Principal din Nürnberg a respins cererile prezentate de Puma. A motivat această decizie, în primul rând, prin faptul că, în Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53), Curtea a anulat regulamentul definitiv numai în ceea ce privește recurențele din cauza în care s-a pronunțat această hotărâre și, în al doilea rând, prin faptul că niciunul dintre produsele importate de Puma în Uniune nu provenea de la aceste recurențe.
- 49 Printr-o reclamație introdusă la Biroul Vamal Principal din Nürnberg la 18 iulie 2012, Puma a solicitat din nou rambursarea taxei antidumping achitate. A modificat însă suma vizată la 5 059 386,70 euro.

- 50 În urma respingerii acestei reclamații printr-o decizie din 13 noiembrie 2012, Puma a formulat o acțiune la Finanzgericht München (Tribunalul Financiar din München).
- 51 Această instanță își manifestă îndoielile cu privire la validitatea regulamentelor în litigiu, ținând seama în special de Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53) și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710). În acest cadru, solicită de asemenea să se stabilească dacă regulamentele în litigiu și unele dintre prevederile Regulamentului nr. 384/96, pe care le aplică aceste regulamente, sunt în conformitate cu Acordul antidumping al OMC. În sfârșit, ridică problema interpretării care trebuie dată articolului 236 din Codul vamal.
- 52 În aceste condiții, Finanzgericht München (Tribunalul Financiar din München) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Regulamentul [definitiv] și [regulamentul de prelungire] sunt valabile în întregime, în condițiile în care nu au fost anulate prin Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53) și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710)?
- 2) În cazul în care se răspunde negativ la prima întrebare, însă regulamentele respective nu sunt lipsite de validitate în totalitate:
- a) În privința căror exportatori și producători din [China] și Vietnam de la care reclamanta a cumpărat mărfuri în anii 2006-2011 [regulamentul definitiv] și [regulamentul de prelungire] sunt lipsite de validitate?
- b) Constatarea nevalidității totale sau parțiale a regulamentelor menționate constituie un caz fortuit sau de forță majoră în sensul articolului 236 alineatul (2) al doilea paragraf din Codul vamal?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitate

- 53 Consiliul și Comisia arată că Clark și Puma nu au dreptul să invoce nevaliditatea regulamentelor în litigiu la instanțele de trimitere și că, în consecință, întrebările adresate de aceste instanțe referitoare la validitatea regulamentelor respective trebuie declarate inadmisibile.
- 54 În primul rând, Comisia susține că persoanele juridice precum Clark și Puma sunt vizate în mod individual de regulamentele în litigiu și că, în consecință, pot solicita anularea lor direct instanței Uniunii.
- 55 În această privință, trebuie să se arate mai întâi că la originea cauzelor principale stau cereri de rambursare a unor taxe antidumping plătite în temeiul regulamentelor în litigiu, care au fost prezentate de Clark și de Puma autorităților vamale naționale competente în temeiul articolului 236 din Codul vamal, apoi respinse de acestea. În urma acestor decizii de respingere, Clark și Puma și-au exercitat ambele dreptul la acțiune pe care li-l recunoaște articolul 243 din Codul vamal în condițiile prevăzute de dreptul intern.
- 56 Or, conform unei jurisprudențe constante, principiul general care garantează fiecărui justițiabil dreptul de a invoca, în cadrul unei acțiuni formulate împotriva unei măsuri naționale care îi cauzează un prejudiciu, nevaliditatea unui act al Uniunii care constituie temeiul acestei măsuri nu se opune ca un astfel de drept să fie subordonat condiției ca persoana interesată să nu fi avut dreptul de a solicita direct instanței Uniunii anularea măsurii în temeiul articolului 263 TFUE. Totuși, numai în ipoteza în

care se poate considera cu certitudine absolută că o persoană ar fi putut formula o acțiune admisibilă în anularea actului în cauză, această persoană este împiedicată să invoce nevaliditatea actului respectiv la instanța națională competentă (a se vedea în acest sens Hotărârea TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, punctul 23, Hotărârea Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, punctele 28 și 29, precum și Hotărârea TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 18).

- 57 Prin urmare, numai în ipoteza în care s-ar putea considera că persoane juridice precum Clark și Puma sunt, cu certitudine absolută, vizate în mod direct și individual prin regulamentele în litigiu în sensul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, acestea nu ar putea să invoce nevaliditatea regulamentelor respective în fața instanțelor de trimitere.
- 58 În continuare, trebuie să se arate că regulamente precum cele în litigiu au caracter normativ, în sensul că se aplică tuturor operatorilor economici interesați (a se vedea în acest sens Hotărârea Allied Corporation și alții/Comisia, 239/82 și 275/82, EU:C:1984:68, punctele 11 și 12, precum și Hotărârea TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 18).
- 59 În sfârșit, trebuie amintit că, în jurisprudența sa, Curtea a identificat anumite categorii de operatori economici care pot fi vizați individual printr-un regulament care instituie o taxă antidumping, fără a aduce atingere posibilității altor operatori de a fi vizați în mod individual în considerarea anumitor calități care le sunt specifice și care îi caracterizează în raport cu orice altă persoană (a se vedea în acest sens Hotărârea Extramet Industrie/Consiliul, C-358/89, EU:C:1991:214, punctul 16, și Hotărârea TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 22).
- 60 În primul rând, pot fi vizați individual aceia dintre producătorii și exportatorii produsului în cauză cărora le sunt imputate practicile de dumping, prin utilizarea datelor privind activitatea lor comercială (Hotărârea Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, punctul 30 și jurisprudența citată).
- 61 În al doilea rând, situația poate fi aceeași pentru aceia dintre importatorii produsului menționat ale căror prețuri de revânzare au fost luate în considerare pentru calcularea prețurilor de export și care sunt, în consecință, vizați de constatările privind existența unei practici de dumping (a se vedea Hotărârea Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul, C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115, punctul 15, Hotărârea Gestetner Holdings/Consiliul și Comisia, C-156/87, EU:C:1990:116, punctul 18, precum și Hotărârea TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 20).
- 62 În al treilea rând, situația poate fi aceeași și pentru importatorii asociați cu exportatorii produsului în cauză, în special în cazul în care prețul de export a fost calculat pe baza prețurilor de revânzare pe piața Uniunii practicate de importatorii menționați și în cazul în care însăși taxa antidumping este calculată în funcție de aceste prețuri de revânzare (Hotărârea Neotype Techmashexport/Comisia și Consiliul, C-305/86 și C-160/87, EU:C:1990:295, punctele 19 și 20, precum și Hotărârea TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 21).
- 63 În speță, este necontestat faptul că Clark și Puma nu sunt identificate, în regulamentele în litigiu, drept producători sau exportatori ai produsului în cauză în sensul jurisprudenței citate la punctul 60 din prezenta hotărâre. În plus, Comisia a arătat, în observațiile sale, că nu susține că Puma este un importator asociat în sensul jurisprudenței citate la punctul 62 din prezenta hotărâre. În schimb, din observațiile sale scrise și orale reiese că afirmă că Clark și Puma se caracterizează printr-un model economic specific, respectiv cel de „original equipment manufacturer” (OEM), și anume cel de întreprindere care furnizează sub marcă proprie produse fabricate de alte întreprinderi, aspect de care s-a ținut seama în regulamentele în litigiu.
- 64 În această privință, este adevărat că, în circumstanțe speciale, Curtea a considerat deja, în lumina jurisprudenței citate la punctul 61 din prezenta hotărâre, că un operator care a optat pentru modelul economic sus-menționat trebuie considerat vizat individual de un regulament care a instituit taxe

antidumping (a se vedea în acest sens Hotărârea Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul, C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115, punctele 3 și 17-20, precum și Hotărârea Gestetner Holdings/Consiliul și Comisia, C-156/87, EU:C:1990:116, punctele 3 și 20-23).

- 65 Totuși, în speță, este evident că considerentele (119) și (120) ale regulamentului provizoriu și considerentele (132)-(135) ale regulamentului definitiv, pe care Comisia își întemeiază argumentul, nu permit să se considere că Clark și Puma se află într-o situație similară celei cu privire la care au fost pronunțate hotărârile citate la punctul anterior din prezenta hotărâre, nici, în consecință, că acestea puteau, cu certitudine absolută, să solicite direct instanței Uniunii anularea regulamentelor în litigiu.
- 66 Astfel, deși în Hotărârile Nashua Corporation și alții/Comisia și Consiliul (C-133/87 și C-150/87, EU:C:1990:115), precum și Gestetner Holdings/Consiliul și Comisia (C-156/87, EU:C:1990:116) situația individuală a anumitor furnizori ai reclamantelor cărora li s-a aplicat o taxă antidumping a fost luată în considerare în mod direct de Consiliu, considerentele regulamentului provizoriu și ale regulamentului definitiv vizate la punctul anterior din prezenta hotărâre nu menționează niciun operator în special și se referă în parte la constatări privind societăți braziliene.
- 67 În al doilea rând, Consiliul și Comisia arată că nu trebuie recunoscut un drept al Clark și Puma de a invoca nevaliditatea regulamentelor în litigiu în cadrul unor acțiuni precum cele formulate la instanțele de trimitere din moment ce aveau posibilitatea, în conformitate cu articolul 11 alineatul (8) din Regulamentul nr. 384/96, să solicite rambursarea taxelor antidumping pe care le-au plătit, însă nu au recurs la aceasta în termenul de șase luni stabilit în acest scop.
- 68 În această privință, trebuie totuși să se constate mai întâi că nici cuprinsul articolului 11 alineatul (8) din Regulamentul nr. 384/96, nici cel al articolului 236 din Codul vamal, pe care s-au întemeiat Clark și Puma în cererile aflate la originea cauzelor principale, nu cuprind niciun text în temeiul căruia să se poată considera că importatorii care nu s-au prevalat de procedura prevăzută la articolul 11 alineatul (8) din Regulamentul nr. 384/96 în termenul stabilit în acest scop nu ar fi sau nu ar mai fi îndreptățiți să solicite să beneficieze de procedura instituită la articolul 236 din Codul vamal.
- 69 În continuare, trebuie să se arate, așa cum a procedat avocatul general la punctele 53 și 54 din concluzii, că procedura instituită la articolul 11 alineatul (8) din Regulamentul nr. 384/96 urmărește același obiectiv precum cea prevăzută la articolul 236 din Codul vamal. Astfel, procedura reglementată la articolul 11 alineatul (8) din Regulamentul nr. 384/96 urmărește să permită importatorilor care au achitat taxe antidumping să solicite Comisiei rambursarea acestora prin intermediul autorităților naționale competente, atunci când se demonstrează că marja de dumping pe baza căreia au fost achitate taxele a fost eliminată sau a fost redusă la un nivel inferior nivelului taxei în vigoare. În cadrul acestei proceduri, importatorii nu contestă legalitatea taxelor antidumping care au fost impuse, ci invocă o modificare a situației care are un impact direct asupra marjei de dumping stabilite inițial. În schimb, procedura prevăzută la articolul 236 din Codul vamal permite importatorilor menționați să solicite rambursarea taxelor de import sau de export achitate în cazul în care se stabilește că aceste taxe nu erau datorate legal în momentul plății.
- 70 În sfârșit, economia acestor două proceduri este fundamental diferită. În special, procedura instituită la articolul 11 alineatul (8) din Regulamentul nr. 384/96 este de competența Comisiei și nu poate fi inițiată decât în termen de șase luni de la data la care quantumul definitiv al taxelor care trebuie percepute a fost stabilit în mod adecvat de autoritățile competente, pe când cea prevăzută la articolul 236 din Codul vamal este de competența autorităților vamale naționale și se poate recurge la ea în termen de trei ani de la data comunicării acestor taxe către debitor.
- 71 În al treilea rând, Consiliul și Comisia susțin că Clark și Puma nu trebuie să beneficieze de posibilitatea de a invoca, în cadrul unei excepții de nevaliditate precum cea îndreptată împotriva regulamentelor în litigiu, încălcarea dispozițiilor Regulamentului nr. 384/96 privind cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață sau de tratament individual. Aceasta

ar echivala cu o permisiune dată importatorilor de a se prevala de drepturi *intuitu personae*, instituite prin acest regulament numai în beneficiul producătorilor și al exportatorilor vizați de o anchetă antidumping.

- 72 Această argumentație este lipsită de relevanță în prezentul context. Astfel, situația în care se găsesc Clark și Puma nu este cea a unei persoane care încearcă să obțină din partea instanței Uniunii anularea unui regulament prin care s-a instituit o taxă antidumping, ci cea a unei persoane care invocă, în fața unei instanțe naționale, nevaliditatea unei astfel de regulament în cadrul unei acțiuni formulate împotriva unei măsuri naționale adoptate în temeiul acestui act, pe care nu l-ar fi putut ataca în fața instanței Uniunii printr-o acțiune admisibilă în mod cert.
- 73 Or, după cum a arătat avocatul general la punctul 59 din concluzii, importatori precum Clark și Puma, care au achitat o taxă antidumping, au un interes și o calitate proprii și evidente pentru a susține, în acțiuni precum cele principale, că regulamentele care instituie această taxă sunt lipsite de validitate, pentru motivul că taxa respectivă a fost impusă fără ca Comisia să se fi pronunțat în prealabil, potrivit normelor prevăzute de Regulamentul nr. 384/96, cu privire la cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață sau de tratament individual prezentate de producătorii sau de exportatorii produselor vizate. Astfel, neluarea în considerare a acestor cereri poate avea o incidență negativă asupra taxei antidumping care va fi instituită la finalul procedurii asupra produselor operatorilor vizați [a se vedea în acest sens Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punctul 42, și Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctul 36].
- 74 Ținând seama de ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se concluzioneze că Clark și Puma trebuie considerate ca având dreptul să invoce nevaliditatea regulamentelor în litigiu în fața instanțelor de trimitere, astfel încât întrebările preliminare adresate cu privire la acestea sunt admisibile.

Cu privire la întrebările referitoare la validitatea regulamentului definitiv

- 75 Prin intermediul primelor șase întrebări adresate în cauza C-659/13, precum și prin intermediul primei întrebări și al celei de a doua întrebări litera a) adresate în cauza C-34/14, care trebuie examinate împreună, fiecare dintre cele două instanțe de trimitere solicită să se stabilească dacă regulamentul definitiv încalcă, pentru diferite motive, articolul 296 TFUE, precum și articolul 2 alineatul (7) litera (b), articolul 2 alineatul (7) litera (c), articolul 3 alineatele (1), (2) și (5)-(7), articolul 4 alineatul (1), articolul 5 alineatul (4), articolul 9 alineatul (5), articolul 9 alineatul (6) sau articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96, luate în considerare separat în cazul unora dintre aceste articole sau dispoziții și împreună în cazul altora.

Observații introductive

- 76 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate mai întâi că unele dintre motivele care au determinat instanța de trimitere în cauza C-659/13 să solicite să se stabilească dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate se raportează la ancheta Comisiei care a condus la adoptarea acestui regulament (primele patru întrebări). Celelalte motive privesc regulamentul însuși (întrebările a cincea și a șasea). Or, regulamentul în cauză este un act al Consiliului. În plus, acest regulament a confirmat, în esență, atât alegerile metodologice și procedurale efectuate de Comisie în cadrul acestei anchete, cât și aprecierile și concluziile care au fost deduse de această instituție în regulamentul provizoriu.
- 77 În aceste condiții, trebuie să se considere că, prin ansamblul acestor întrebări, instanța de trimitere menționată nu vizează numai acțiunea Comisiei, astfel cum reiese în mod explicit din întrebările menționate, ci și pe cea a Consiliului. De altfel, trebuie înțelese în același mod întrebările adresate în cauza C-34/14. Astfel, deși modul de redactare a acestor întrebări nu precizează diferitele motive de

nevaliditate cu privire la care își exprimă îndoielile instanța de trimitere, decizia de trimitere permite să se constate că și aceste motive vizează, unele dintre ele, ancheta desfășurată de Comisie, iar celelalte, concluziile formulate de Consiliu în regulamentul definitiv.

- 78 În continuare, în cauza C-34/14, instanța de trimitere ridică de asemenea, în cadrul primei întrebări și al celei de a doua întrebări litera a), problema validității regulamentului de prelungire. Or, reiese din decizia sa de trimitere că instanța respectivă nu invocă în această privință niciun alt motiv de nevaliditate posibil în afara celor care o determină să se îndoiască de validitatea regulamentului definitiv.
- 79 În aceste condiții, trebuie să se considere că numai dacă examinarea întrebărilor privind regulamentul definitiv conduce la concluzia că acest regulament este în totalitate sau în parte lipsit de validitate, regulamentul de prelungire va putea, dacă este cazul, să fie considerat lipsit de validitate în aceeași măsură.
- 80 În sfârșit, în cauza C-34/14, instanța de trimitere invocă, în cadrul întrebărilor privind validitatea regulamentului definitiv, pe de o parte, Acordul antidumping al OMC și, pe de altă parte, anumite decizii și recomandări ale OSL, care ar putea, în opinia sa, să aibă repercusiuni asupra validității acestui regulament.
- 81 În aceste condiții, trebuie să se determine, cu titlu introductiv, dacă acest acord și aceste decizii și recomandări ale OSL pot fi invocate în cauza menționată și, în consecință, dacă validitatea regulamentului definitiv trebuie examinată ținând seama de acestea.
- 82 În primul rând, rezultă din articolul 216 alineatul (2) TFUE că acordurile internaționale încheiate de Uniune sunt obligatorii pentru instituțiile acesteia și, în consecință, prevalează asupra actelor emise de acestea (Hotărârea Intertanko și alții, C-308/06, EU:C:2008:312, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 83 În speță, întrucât Uniunea este parte la Acordul antidumping al OMC, acest acord este într-adevăr obligatoriu pentru instituțiile acesteia.
- 84 În al doilea rând, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că dispozițiile unui acord internațional la care Uniunea este parte nu pot fi invocate în susținerea unei acțiuni în anularea unui act de drept derivat al Uniunii, a unei excepții întemeiate pe nevaliditatea unui asemenea act sau a unei acțiuni în despăgubire decât cu condiția ca, pe de o parte, natura și economia acordului respectiv să nu se opună acestei invocări și ca, pe de altă parte, acele dispoziții să fie, din punctul de vedere al conținutului, necondiționate și suficient de precise (a se vedea în acest sens Hotărârea Intertanko și alții, C-308/06, EU:C:2008:312, punctele 43 și 45, precum și Hotărârea FIAMM și alții/Consiliul și Comisia, C-120/06 P și C-121/06 P, EU:C:2008:476, punctele 110 și 120).
- 85 Or, Curtea a statuat în repetate rânduri că, având în vedere natura și economia lor, acordurile OMC nu figurează, în principiu, printre normele în raport cu care poate fi controlată legalitatea actelor instituțiilor Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Portugalia/Consiliul, C-149/96, EU:C:1999:574, punctul 47, și Hotărârea Comisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punctul 38).
- 86 Astfel, Curtea a arătat că a admite că sarcina de a asigura conformitatea dreptului Uniunii cu acordurile OMC revine direct instanței Uniunii ar echivala cu lipsirea organelor legislative sau executive ale Uniunii de marja de manevră de care beneficiază organele similare ale partenerilor comerciali ai Uniunii. Este cert că unele părți contractante, printre care se numără partenerii cei mai importanți ai Uniunii din punct de vedere comercial, au conchis, în lumina obiectului și a scopului acordurilor OMC, că acestea nu figurează printre normele în raport cu care organele lor jurisdicționale controlează legalitatea normelor lor de drept intern. Dacă ar fi admisă, o astfel de lipsă

de reciprocitate ar risca să conducă la un dezechilibru în aplicarea acordurilor OMC (Hotărârea Portugalia/Consiliul, C-149/96, EU:C:1999:574, punctele 43-46, și Hotărârea Comisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punctul 39).

- 87 Astfel, în două situații, Curtea a admis că, în mod excepțional, este de competența instanței Uniunii, dacă este cazul, să controleze legalitatea unui act al Uniunii și a actelor adoptate în aplicarea sa în raport cu acordurile OMC. Este vorba, în primul rând, despre ipoteza în care Uniunea a înțeles să execute o obligație specială asumată în cadrul acestor acorduri și, în al doilea rând, despre cazul în care actul Uniunii în cauză face trimitere în mod expres la dispoziții precise din acordurile menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punctele 40 și 41, precum și jurisprudența citată).
- 88 Așadar, este necesar să se determine care este situația în spețele de față.
- 89 În această privință, trebuie să se constate mai întâi că nici articolul 9 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 384/96, vizat de întrebările instanței de trimitere adresate în cauza C-34/14, și, de altfel, nici un alt articol din regulamentul menționat nu fac trimitere la vreo dispoziție precisă din aceste acorduri.
- 90 În continuare, deși este adevărat că considerentul (5) al Regulamentului nr. 384/96 arată că este necesar să se transpună în dreptul Uniunii, „în măsura posibilului”, termenii Acordului antidumping al OMC, această expresie trebuie înțeleasă în sensul că, chiar dacă legiuitorul Uniunii intenționa să țină seama de normele acestui acord cu ocazia adoptării Regulamentului nr. 384/96, totuși el nu și-a manifestat voința de a efectua o transpunere a fiecăreia dintre aceste norme în regulamentul menționat (Hotărârea Comisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punctul 52).
- 91 În special, Curtea a arătat deja că articolul 2 alineatul (7) din Regulamentul nr. 384/96 constituie expresia voinței legiuitorului Uniunii de a adopta o abordare proprie ordinii juridice a Uniunii prin instituirea unui sistem special de norme detaliate referitoare la calculul valorii normale în privința importurilor care provin din țări care nu au economie de piață (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punctele 47-50 și 53). Or, dispozițiile articolului 9 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 384/96 fac trimitere la articolul 2 alineatul (7) din acest regulament și fac parte integrantă din regimul pe care acesta îl instituie.
- 92 În consecință, trebuie concluzionat că Acordul antidumping al OMC nu poate fi invocat pentru a contesta legalitatea regulamentul definitiv.
- 93 În al treilea rând, trebuie să se determine dacă această concluzie poate fi repusă în discuție prin cele două rapoarte ale OSL invocate de instanța de trimitere menționată. Primul dintre acestea privește diferendul „Comunitățile Europene – Măsuri antidumping definitive privind anumite elemente de fixare din fier sau oțel din China (WT/DS397/R)”, astfel cum s-a precizat la punctul 20 din prezenta hotărâre. Al doilea dintre aceste rapoarte, care reia în anumite privințe, în esență, conținutul celui dintâi, privește diferendul „Uniunea Europeană – Măsuri antidumping privind anumite tipuri de încălțăminte din China (WT/DS405/R)” și se pronunță, între alte aspecte, cu privire la compatibilitatea regulamentelor în litigiu cu acordurile OMC.
- 94 În această privință, reiese din jurisprudență că, având în vedere natura și economia sistemului de soluționare a litigiilor instituit prin acordurile OMC și locul important pe care acest sistem îl rezervă negocierii între părțile contractante, instanța Uniunii nu poate, în orice caz, să controleze legalitatea sau validitatea actelor Uniunii în raport cu normele OMC atât timp cât termenul rezonabil acordat Uniunii pentru a se conforma deciziilor și recomandărilor OSL prin care s-a constatat nerespectarea acestor norme nu a expirat, sub sancțiunea lipsirii de efect a acestui termen (a se vedea în acest sens Hotărârea Biret International/Consiliul, C-93/02 P, EU:C:2003:517, punctul 62, precum și Hotărârea X și X BV, C-319/10 și C-320/10, EU:C:2011:720, punctul 41).

- 95 În plus, simpla expirare a acestui termen nu înseamnă că Uniunea a epuizat posibilitățile prevăzute de sistemul de soluționare a litigiilor în vederea identificării unei soluții a litigiului dintre aceasta și alte părți. În aceste condiții, faptul de a impune instanței Uniunii, numai pentru motivul că acest termen a expirat, să controleze legalitatea sau validitatea măsurilor Uniunii respective în raport cu normele OMC și deciziile și recomandările OSL prin care se constată nerespectarea acestora ar putea avea ca efect să slăbească poziția Uniunii în procesul de căutare a unei soluții care să fie în același timp în conformitate cu normele OMC și reciproc acceptabilă pentru părțile la litigiu (a se vedea în acest sens Hotărârea Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, punctele 51 și 54, Hotărârea FIAMM și alții/Consiliul și Comisia, C-120/06 P și C-121/06 P, EU:C:2008:476, punctele 117 și 125-130, precum și Hotărârea X și X BV, C-319/10 și C-320/10, EU:C:2011:720, punctele 36 și 37).
- 96 În consecință, chiar ulterior expirării termenului sus-menționat, un particular nu se poate prevala de astfel de decizii și recomandări ale OSL în scopul de a obține un control al legalității sau al validității acțiunii instituțiilor Uniunii, cel puțin în afara ipotezelor în care, în urma acestor decizii și recomandări, Uniunea a intenționat să își asume o obligație specială (a se vedea în acest sens Hotărârea Van Parys, C-377/02, EU:C:2005:121, punctele 40 și 41, Hotărârea Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, punctele 30-35, precum și Hotărârea X și X BV, C-319/10 și C-320/10, EU:C:2011:720, punctul 37).
- 97 În speță, pe de o parte, prin raportul privind diferendul „Uniunea Europeană – Măsuri antidumping privind anumite tipuri de încălțăminte din China (WT/DS405/R)”, OSL a decis într-adevăr că o parte dintre dispozițiile articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96 erau incompatibile cu unele dintre normele OMC în același timp „ca atare” și „astfel cum au fost aplicate” în regulamentele în litigiu. Totuși, s-a limitat să recomande Uniunii punerea în conformitate a Regulamentului nr. 1225/2009, care între timp abrogase și înlocuise regulamentul menționat, cu normele menționate. Astfel, acesta nu a formulat nicio recomandare specială privind regulamentele în litigiu.
- 98 Pe de altă parte, niciun element nu permite să se considere că legiuitorul Uniunii a intenționat să își asume o obligație specifică în ceea ce privește regulamentele în litigiu în urma acestui raport sau a raportului OSL privind diferendul „Comunitățile Europene – Măsuri antidumping definitive privind anumite elemente de fixare din fier sau oțel din China (WT/DS397/R)”, prin care s-a concluzionat deja în sensul incompatibilității articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96 cu normele OMC pentru același motiv și s-a recomandat punerea în conformitate a acestei dispoziții.
- 99 Astfel, deși afirmă, în considerentele (5) și (6) ale Regulamentului nr. 765/2012, că „intenționează să pună în aplicare” aceste recomandări și hotărâri ale OSL în acest litigiu „într-un mod care respectă obligațiile care îi revin în cadrul OMC”, legiuitorul Uniunii a decis că modificarea Regulamentului nr. 1225/2009 realizată în acest scop nu se aplică decât în cazul anchetelor deschise în conformitate cu dispozițiile acestui din urmă regulament și ulterior intrării în vigoare a Regulamentului nr. 765/2012, astfel cum reiese din articolul 2 din acest regulament. Astfel, acest legiuitor nu a prevăzut că o astfel de modificare se aplică în cazul unei anchete deschise anterior intrării în vigoare a Regulamentului nr. 765/2012, pe baza Regulamentului nr. 384/96, precum ancheta aflată la originea adoptării regulamentelor în litigiu.
- 100 Rezultă din toate cele de mai sus că nici Acordul antidumping al OMC, nici cele două rapoarte menționate la punctul 93 din prezenta hotărâre nu pot fi invocate în cadrul prezentelor cauze și că, în consecință, validitatea regulamentului definitiv nu poate fi examinată ținând seama de acestea.

Cu privire la validitatea regulamentului definitiv în raport cu articolul 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96

- 101 Prin intermediul primei întrebări adresate în cauza C-659/13, precum și, în esență, prin intermediul primei întrebări și al celei de a doua întrebări litera a) adresate în cauza C-34/14, instanțele de trimitere solicită să se stabilească dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate în măsura în care încalcă, în opinia lor, articolul 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96, dat fiind că Consiliul și Comisia nu s-au pronunțat cu privire la cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață prezentate de producătorii-exportatori chinezi și vietnamezi care nu au fost reținuți în eșantionul alcătuit în temeiul articolului 17 din acest regulament.
- 102 În speță, examinarea regulamentului definitiv conduce la constatarea a trei elemente. În primul rând, anumiți producători-exportatori chinezi și vietnamezi care fac obiectul anchetei în urma căreia a fost adoptat acest regulament au solicitat să beneficieze de statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață, în temeiul articolului 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96. În al doilea rând, Comisia a decis să recurgă la posibilitatea de a constitui eșantioane în cadrul anchetei în temeiul articolului 17 din regulamentul menționat, având în vedere numărul semnificativ al operatorilor în cauză. În al treilea rând, Comisia, a cărei poziție a fost confirmată cu privire la acest aspect de către Consiliu, a decis, ținând seama de această folosire a tehnicii eșantionării și de numărul semnificativ de cereri de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață care i-au fost prezentate, să se pronunțe cu privire la cererile producătorilor-exportatori chinezi și vietnamezi reținute în eșantionul său, iar nu cu privire la cele ale producătorilor-exportatori care nu au fost reținuți în acest eșantion.
- 103 Pe baza acestor elemente și având în vedere jurisprudența relevantă, trebuie să se aprecieze dacă procedura care a condus la adoptarea regulamentelor în litigiu este în conformitate cu articolul 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96.
- 104 În această privință, trebuie mai întâi să se arate că alineatul (1) al articolului 17 din Regulamentul nr. 384/96 prevede că, în cazul în care numărul operatorilor economici vizați de o anchetă antidumping este mare, ancheta se poate limita la un număr rezonabil de părți, utilizând eșantioane reprezentative statistic. În temeiul alineatului (2) al acestui articol, alegerea finală a părților reținute în astfel de eșantioane revine Comisiei. Conform alineatului (3) al articolului menționat, se calculează, cu toate acestea, o marjă de dumping individuală pentru fiecare exportator sau producător care nu este ales inițial, cu excepția cazului în care numărul lor este atât de mare încât examinările individuale ar complica inutil procedura și ar împiedica încheierea anchetei în timp util.
- 105 În continuare, articolul 2 din Regulamentul nr. 384/96 prevede, la alineatul (1), o normă de bază potrivit căreia determinarea valorii normale a unui produs, care constituie una dintre etapele esențiale care trebuie să permită stabilirea existenței unui eventual dumping, se stabilește de obicei pe baza prețurilor plătite sau care urmează să fie plătite, în cadrul operațiunilor comerciale normale, de către cumpărători independenți în țările exportatoare (a se vedea în acest sens Hotărârea GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, punctul 19).
- 106 Totuși, în cazul importurilor din țări care nu au economie de piață, articolul 2 alineatul (7) litera (a) din Regulamentul nr. 384/96 prevede că, prin derogare de la norma de bază menționată la punctul anterior din prezenta hotărâre, valoarea normală se stabilește în principiu pe baza prețului sau a valorii calculate într-o țară terță care are economie de piață. Astfel, dispoziția menționată urmărește evitarea luării în considerare a prețurilor și a costurilor aplicate în țările care nu au economie de piață, întrucât acești parametri nu reprezintă rezultanta normală a forțelor care se exercită asupra pieței (Hotărârea GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, punctul 20, și Hotărârea Consiliul/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, punctul 66).

- 107 Pe de altă parte, în cazul importurilor provenite în special din China, din Vietnam și din orice țară lipsită de economie de piață și care este membră a OMC la data deschiderii unei anchete antidumping, articolul 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96 prevede că valoarea normală se stabilește în conformitate cu articolul 2 alineatele (1)-(6) din acest regulament în cazul în care se stabilește, pe baza unor cereri documentate corespunzător prezentate de unul sau de mai mulți producători cu sediul în aceste țări și care fac obiectul anchetei, că în cazul acestui producător sau al acestor producători prevalează condițiile economiei de piață.
- 108 Astfel cum rezultă din diferitele regulamente în care își are originea articolul 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96, acest dispozitiv urmărește să permită producătorilor supuși condițiilor unei economii de piață care au apărut în țările vizate să beneficieze de un statut care corespunde situației lor individuale mai degrabă decât situației de ansamblu a țării în care în care au sediul (a se vedea în acest sens Hotărârea Consiliul/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, punctele 67-69, și Comisia/Rusal Armenal, C-21/14 P, EU:C:2015:494, punctul 49).
- 109 În acest cadru, Curtea a stabilit că, atunci când Consiliul și Comisia sunt destinatarele unor cereri prezentate în temeiul articolului 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96, acestea au sarcina de a aprecia dacă elementele furnizate de producătorii respectivi sunt suficiente pentru a demonstra îndeplinirea criteriilor menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea Consiliul/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, punctele 70 și 107).
- 110 În plus, Consiliul și Comisia au obligația de a se pronunța cu privire la cererea de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață prezentată de orice producător cu sediul într-o țară în care nu există economie de piață și care este membră a OMC la data deschiderii anchetei antidumping, inclusiv atunci când au folosit tehnica eșantionării prevăzută la articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96 (a se vedea în acest sens Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punctele 32 și 36-38, precum și Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctele 24, 29, 30 și 32).
- 111 În sfârșit, Curtea a considerat că încălcarea acestei obligații are drept consecință faptul că regulamentul prin care Consiliul a instituit taxe antidumping, în urma anchetei, este nelegal în măsura în care instituie taxe antidumping definitive și stabilește perceperea definitivă a unor taxe antidumping provizorii pentru produsele provenite de la producătorii vizați (a se vedea în acest sens Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punctul 43, precum și Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctul 37).
- 112 Reiese că faptul că Consiliul și Comisia nu s-au pronunțat cu privire la cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață prezentate de producătorii-exportatori chinezi și vietnamezi care nu au fost reținuți în eșantionul stabilit în temeiul articolului 17 din Regulamentul nr. 384/96 constituie o încălcare a articolului 2 alineatul (7) litera (b) din acest regulament. Prin urmare, regulamentul definitiv trebuie declarat lipsit de validitate în această măsură.

Cu privire la validitatea regulamentului definitiv în raport cu articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96

- 113 Prin intermediul primei întrebări adresate în cauza C-659/13, instanța de trimitere solicită de asemenea să se stabilească dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96, dat fiind că Consiliul și Comisia nu s-au pronunțat cu privire la cererile de tratament individual prezentate de producătorii-exportatori chinezi și vietnamezi care nu au fost reținuți în eșantionul alcătuit în temeiul articolului 17 din acest regulament.

- 114 Examinarea regulamentului definitiv conduce la constatarea că, deși anumiți producători-exportatori chinezi și vietnamezi care făceau obiectul anchetei în urma căreia a fost adoptat acest regulament au solicitat să beneficieze de un tratament individual în temeiul articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96, Comisia, a cărei poziție a fost confirmată cu privire la acest aspect de către Consiliu, a decis, în același mod și pentru aceleași motive precum în cazul cererilor de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață, să nu se pronunțe decât cu privire la cererile de tratament individual ale producătorilor-exportatori reținuți în eșantionul constituit în temeiul articolului 17 din regulamentul menționat.
- 115 În aceste condiții, trebuie să se examineze dacă, procedând astfel, Consiliul și Comisia au încălcat articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96.
- 116 Examinarea acestei dispoziții conduce la mai multe constatări.
- 117 Mai întâi, rezultă din însăși formularea acesteia că taxele antidumping instituite de Consiliu sau de Comisie trebuie fixate la o valoare adecvată fiecărui caz și trebuie aplicate în mod nediscriminatoriu fiecărui furnizor al produsului al cărui import face obiectul unui dumping și cauzează un prejudiciu, indiferent de sursa acestuia.
- 118 În continuare, reiese din dispoziția menționată că Consiliul și Comisia au în principiu obligația, atunci când adoptă un regulament prin care se impun taxe antidumping, să precizeze în respectivul regulament valoarea taxei antidumping aplicate fiecărui furnizor vizat prin acesta, cu excepția cazului în care tratamentul individual este imposibil de realizat.
- 119 Totuși, articolul 9 alineatul (5) primul paragraf din Regulamentul nr. 384/96 derogă de la acest principiu în cazul, prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul amintit, în care Consiliul sau Comisia adoptă un regulament prin care aplică taxe antidumping în cazul importurilor provenite dintr-o anumită sursă, respectiv din țări care nu au economie de piață. Astfel, în acest caz, legiuitorul Uniunii a prevăzut o „normă generală” diferită, potrivit căreia este necesar și în același timp suficient ca regulamentul adoptat de Consiliu sau de Comisie să precizeze cuantumul taxei antidumping aplicate la nivelul țării furnizoare vizate.
- 120 În aceste condiții, articolul 9 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 384/96 prevede că se stabilește o taxă antidumping individuală pentru furnizorii stabiliți într-o țară în care nu există economie de piață dacă au în plus calitatea de exportator și în cazul în care demonstrează, prin intermediul unor cereri documentate corespunzător, că îndeplinesc criteriile care justifică acest tratament individual. Această taxă antidumping individuală le va fi, așadar, aplicată în locul taxei antidumping stabilite la nivelul țării și care le-ar fi fost aplicabilă în lipsa unei astfel de cereri.
- 121 În această privință, este important să se arate că, deși versiunea în limba franceză a acestei dispoziții ar putea fi interpretată în sensul că prevede că Consiliul și Comisia au numai opțiunea de a aplica o taxă individuală atunci când condițiile prevăzute în dispoziția menționată sunt îndeplinite, reiese din alte versiuni lingvistice ale aceleiași dispoziții și în special din versiunile în limbile germană, engleză, daneză și italiană ale acesteia că aceste instituții sunt, în realitate, obligate să aplice o taxă individuală într-o asemenea situație.
- 122 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, necesitatea aplicării și, prin urmare, a interpretării uniforme a unui act al Uniunii exclude posibilitatea ca acesta să fie privit în mod izolat, prin raportare la una dintre versiunile sale lingvistice, impunând să fie interpretat atât în funcție de voința reală a autorului, cât și în funcție de scopul urmărit de acesta, în special în lumina tuturor versiunilor sale (Hotărârea X, C-486/12, EU:C:2013:836, punctul 19 și jurisprudența citată).

- 123 Prin urmare, Consiliul și Comisia sunt în principiu obligate să examineze cererile de tratament individual care le sunt adresate în temeiul articolului 9 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 384/96 și să se pronunțe cu privire la aceste cereri, așa cum trebuie să procedeze și când primesc cereri de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață, astfel cum s-a precizat la punctul 110 din prezenta hotărâre.
- 124 În aceste condiții, diferitele elemente care decurg din modul de redactare a articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96 nu permit să se răspundă la întrebarea dacă totuși instituțiile menționate pot fi dispensate de o astfel de obligație atunci când recurg la tehnica eșantionării. Așadar, dispoziția amintită trebuie interpretată ținând seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte (a se vedea în acest sens Hotărârea VEMW și alții, C-17/03, EU:C:2005:362, punctul 41 și jurisprudența citată). În acest cadru, trebuie să se examineze în special raportul care există între, pe de o parte, dispoziția menționată și, pe de altă parte, articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96, care prevede această tehnică a eșantionării.
- 125 În această privință, trebuie să se constate mai întâi că articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96 nu cuprinde nicio trimitere explicită care să prevadă aplicarea articolului 17 din regulamentul menționat în cadrul prevederilor sale.
- 126 Or, modul de redactare a acestui articol 9 alineatul (5) diferă de cel al articolului 9 alineatul (6) din Regulamentul nr. 384/96, care cuprinde o astfel de trimitere explicită.
- 127 Această diferență care există între, pe de o parte, modul de redactare a articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96 și, pe de altă parte, cel al articolului 9 alineatul (6) din acest regulament poate constitui un element care justifică interpretarea articolului 9 alineatul (5) din regulamentul menționat în sensul că, în cadrul acestuia și spre deosebire de cazul articolului 9 alineatul (6), articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96 este lipsit de relevanță.
- 128 Or, o astfel de interpretare este confirmată de contextul în care se înscrie articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96 și în special de articolul 17 alineatul (3) din acest regulament, precum și de obiectivele urmărite de reglementarea din care fac parte aceste dispoziții.
- 129 Astfel, deși articolul 17 alineatul (3) din Regulamentul nr. 384/96 vizează în special să se evite generarea unei sarcini administrative excesive pentru Consiliu și Comisie ca urmare a calculului marjelor de dumping individuale, acesta nu are ca obiect ușurarea sau eliminarea sarcinii administrative care ar rezulta pentru aceste instituții din examinarea cererilor prezentate în temeiul articolului 9 alineatul (5) al doilea paragraf din acest regulament, această examinare neimplicând ca atare calculul marjelor individuale de dumping ale producătorilor-exportatori vizati.
- 130 Pe de altă parte, astfel cum se arată în considerentul (7) al Regulamentului nr. 1972/2002, al doilea paragraf al articolului 9 alineatul (5) menționat a fost integrat în Regulamentul nr. 384/96 cu scopul de a se prevedea criterii clare și specifice, enunțate în acest al doilea paragraf literele (a)-(e), pe care trebuie să le îndeplinească un producător-exportator stabilit într-o țară fără economie de piață pentru a putea solicita să i se aplice taxe antidumping individuale calculate prin compararea valorii normale aplicabile tuturor producătorilor-exportatori stabiliți în țara menționată cu „prețurile de export individuale” ale acestuia.
- 131 În consecință, atunci când un producător-exportator cu sediul într-o țară în care nu există economie de piață invocă articolul 9 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 384/96 pentru motivul că prețurile sale de export individuale sunt determinate în mod suficient de independent de stat, el urmărește să obțină de la Consiliu și de la Comisie o recunoaștere a faptului că se află, din acest punct de vedere, într-o situație fundamental diferită de cea a celorlalți producători-exportatori cu sediul în țara respectivă. Pe acest temei, solicită să fie tratat în mod individualizat, în condițiile în care ceilalți producători-exportatori menționați vor fi tratați practic precum o entitate unică.

- 132 Or, dacă s-ar admite că Consiliul și Comisia pot aplica, în cazul unui producător-exportator care se află în situația invocată la punctul anterior din prezenta hotărâre, o taxă antidumping stabilită la nivelul țării vizate și calculată pe baza marjei medii ponderate de dumping, stabilită pentru producătorii-exportatori reținuți în eșantion, fără să se fi pronunțat în prealabil cu privire la cererea unui astfel de producător-exportator, aceasta ar echivala cu a permite instituțiilor amintite să trateze acest producător-exportator în același mod precum pe cei reținuți în eșantionul menționat, cu toate că aceștia din urmă se găsesc *a priori* într-o situație diferită.
- 133 În plus, un astfel de tratament nu se poate justifica prin faptul că ancheta implică un număr semnificativ de părți, întrucât este imposibil să se știe, anterior examinării cererilor prezentate în temeiul articolului 9 alineatul (5) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 384/96, dacă numărul de exportatori-producători care trebuie să beneficieze de o taxă individuală este atât de semnificativ încât permite să se excludă, precum prevede articolul 17 alineatul (3) din acest regulament, calculul marjelor de dumping individuale. Această interpretare a articolului 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96 ar încălca principiul egalității de tratament, în conformitate cu care trebuie interpretate toate actele Uniunii (Hotărârea Chatzi, C-149/10, EU:C:2010:534, punctul 43).
- 134 De aici reiese că, în lumina obiectivului urmărit la articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96, trebuie să se confirme concluzia la care Curtea a ajuns cu titlu provizoriu la punctul 127 din prezenta hotărâre.
- 135 Rezultă că faptul că Consiliul și Comisia nu s-au pronunțat cu privire la cererile de tratament individual prezentate de producătorii-exportatori chinezi și vietnamezi care nu au fost reținuți în eșantionul stabilit în temeiul articolului 17 din Regulamentul nr. 384/96 constituie o încălcare a articolului 9 alineatul (5) din acest regulament. Prin urmare, regulamentul definitiv trebuie declarat lipsit de validitate în această măsură.
- Cu privire la validitatea regulamentului definitiv în raport cu articolul 2 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul nr. 384/96
- 136 Mai întâi, prin intermediul celei de a treia întrebări adresate în cauza C-659/13, precum și, în esență, prin intermediul primei întrebări și al celei de a doua întrebări litera a) adresate în cauza C-34/14, instanțele de trimitere solicită să se stabilească dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate în măsura în care încălcă articolul 2 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul nr. 384/96, dat fiind că Consiliul și Comisia nu s-au pronunțat, în termenul de trei luni prevăzut în această dispoziție, cu privire la cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață prezentate de producătorii-exportatori chinezi și vietnamezi reținuți în eșantionul alcătuit în temeiul articolului 17 din acest regulament.
- 137 Examinarea regulamentului definitiv conduce la constatarea că, deși Consiliul și Comisia s-au pronunțat efectiv cu privire la cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață care le-au fost prezentate de producătorii-exportatori chinezi sau vietnamezi incluși în eșantionul menționat, acestea s-au pronunțat numai după expirarea termenului prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul nr. 384/96.
- 138 În aceste condiții, trebuie să se determine dacă nerespectarea acestui termen conduce la nevaliditatea regulamentului definitiv.
- 139 În această privință, reiese din însuși modul de redactare a articolului 2 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul nr. 384/96 că se analizează dacă producătorul care a solicitat să beneficieze de statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață îndeplinește sau nu îndeplinește

criteriile pentru acordarea acestui statut în termen de trei luni de la inițierea procedurii [a se vedea în acest sens Hotărârea Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul, C-249/10 P, EU:C:2012:53, punctul 39, și Hotărârea Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul, C-247/10 P, EU:C:2012:710, punctul 31].

140 Totuși, rezultă din jurisprudența Curții că nerespectarea termenului instituit la acest articol poate să determine anularea regulamentului adoptat la finalul procedurii numai dacă există posibilitatea ca, din cauza acestei neregularități, procedura menționată să fi putut produce un rezultat diferit. În plus, deși nu se poate impune persoanei care se prevalează de o astfel de neregularitate să demonstreze că în lipsa acesteia regulamentul vizat ar fi avut un conținut mai favorabil intereselor sale, aceasta trebuie totuși să dovedească în mod concret că o astfel de ipoteză nu este cu totul exclusă (a se vedea în acest sens Hotărârile Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware/Consiliul, C-141/08 P, EU:C:2009:598, punctele 81, 94 și 114, precum și Hotărârea Ningbo Yonghong Fasteners/Consiliul, C-601/12 P, EU:C:2014:115, punctele 34, 40 și 42).

141 Rezultă din această jurisprudență, care poate fi transpusă la cazul examinării validității unui astfel de regulament, că, în principiu, acesta nu poate fi declarat lipsit de validitate în măsura în care instituie taxe antidumping pentru importurile anumitor produse pentru simplul motiv că Consiliul și Comisia nu s-au pronunțat în termenul prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul nr. 384/96 cu privire la cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață care le-au fost prezentate. Importatorul care invocă această neregularitate trebuie în plus să dovedească în mod concret că nu este cu totul exclus ca, în lipsa acesteia, regulamentul adoptat la finalul procedurii să fi avut un conținut mai favorabil intereselor lui.

142 Or, în speță, nu reiese din dosar că importatorii care invocă nerespectarea termenului stabilit în această dispoziție dovedesc în mod concret, fiecare în ceea ce îl privește, că nu este cu totul exclus că, în absența acestei neregularități, regulamentul definitiv ar fi avut un conținut mai favorabil intereselor sale.

143 Prin urmare, faptul că Consiliul și Comisia nu s-au pronunțat în termenul de trei luni prevăzut la articolul 2 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul nr. 384/96 cu privire la cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață prezentate de producătorii-exportatori chinezi și vietnamezi reținuți în eșantionul constituit în temeiul articolului 17 din același regulament nu afectează validitatea regulamentului definitiv.

144 În continuare, în ceea ce privește cea de a doua întrebare din cauza C-659/13, prin care instanța de trimitere solicită să se stabilească în esență dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (c) din Regulamentul nr. 384/96, dat fiind că Consiliul și Comisia nu s-au pronunțat în termenul de trei luni prevăzut de această dispoziție cu privire la cererile de obținere a statutului de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață prezentate de producătorii-exportatori chinezi și vietnamezi care nu au fost reținuți în eșantionul constituit în temeiul articolului 17 din același regulament, trebuie să se arate că interpretarea reținută la punctul anterior din prezenta hotărâre este aplicabilă indiferent dacă producătorii-exportatori vizati au fost sau nu au fost reținuți în eșantionul menționat.

Cu privire la validitatea regulamentului definitiv în raport cu articolul 9 alineatul (6) din Regulamentul nr. 384/96

145 Prin intermediul primei întrebări și al celei de a doua întrebări litera a) adresate în cauza C-34/14, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate în măsura în care marja de dumping aplicată producătorilor-exportatori chinezi și vietnamezi care nu au fost reținuți în eșantion a fost determinată cu încălcarea articolului 9 alineatul (6) din Regulamentul nr. 384/96.

- 146 În special, reiese din motivarea deciziei de trimitere că instanța de trimitere solicită să se stabilească în primul rând dacă Consiliul și Comisia aveau dreptul de a calcula o marjă de dumping medie ponderată pentru producătorii-exportatori chinezi și vietnamezi reținuți în acest eșantion, dar care nu au beneficiat de statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață, și de a determina apoi pe această bază taxa care trebuia instituită pentru produsele operatorilor care nu au fost reținuți în eșantionul menționat. În al doilea rând, instanța de trimitere ridică problema dacă marja de dumping individuală a unicului producător-exportator reținut în eșantion și care a obținut statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață, respectiv Golden Step, a fost luată în considerare corect în acest calcul.
- 147 În această privință, trebuie să se arate că articolul 9 alineatul (6) din Regulamentul nr. 384/96 prevede că, atunci când Comisia și-a limitat examinarea conform articolului 17 din acest regulament, taxa antidumping aplicată importurilor provenind de la exportatori sau de la producători care s-au făcut cunoscuți conform articolului 17, dar care nu au fost incluși în anchetă, nu trebuie să depășească marja medie ponderată de dumping stabilită pentru părțile care constituie eșantionul. Această dispoziție prevede de asemenea că trebuie aplicate taxe individuale importurilor care provin de la exportatorii sau de la producătorii care beneficiază de un tratament individual în conformitate cu articolul 17.
- 148 Pe de altă parte, articolul 17 alineatul (3) din Regulamentul nr. 384/96, la care face trimitere articolul 9 alineatul (6) din acest regulament, prevede, astfel cum s-a arătat la punctul 104 din prezenta hotărâre, calcularea unei marje de dumping individuale pentru fiecare exportator sau producător care nu a fost reținut în eșantion și care solicită aceasta, cu excepția cazului în care numărul lor este de așa natură încât să compromită buna desfășurare a anchetei.
- 149 În speță, examinarea regulamentului definitiv conduce la constatarea mai multor elemente. Mai întâi, Comisia a precizat producătorilor-exportatori chinezi și vietnamezi care nu au fost reținuți în eșantion că dimensiunile anchetei erau de așa natură încât nu era posibil să li se acorde un tratament individual. În continuare, taxa antidumping aplicată produselor acestor operatori a fost determinată pornind de la marja medie ponderată de dumping stabilită pentru producătorii-exportatori reținuți în eșantion. În sfârșit, această marjă, care a fost calculată inițial într-un moment în care Golden Step nu obținuse încă statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață, a fost ulterior ajustată pentru a ține seama de acordarea acestui statut.
- 150 Rezultă de aici că niciun element din regulamentul definitiv nu permite să se considere că marja de dumping aplicată producătorilor-exportatori chinezi și vietnamezi care nu au fost reținuți în eșantion a fost determinată cu încălcarea articolului 9 alineatul (6) din Regulamentul nr. 384/96.

Cu privire la validitatea regulamentului definitiv în raport cu articolul 3 alineatele (1), (5) și (6), cu articolul 4 alineatul (1), cu articolul 5 alineatul (4) și cu articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96

- 151 Prin intermediul celei de a patra întrebări adresate în cauza C-659/13, instanța de trimitere solicită să se stabilească, în esență, dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate, dat fiind că numărul de producători din Uniune care au cooperat la anchetă este prea redus pentru a permite Comisiei să efectueze o apreciere concretă a prejudiciului suferit de industria Uniunii și, în consecință, a legăturii de cauzalitate dintre importurile vizate și prejudiciul suferit de industria Uniunii, încălcându-se articolul 3 alineatele (1), (5) și (6), articolul 4 alineatul (1), articolul 5 alineatul (4) și articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96.
- 152 În această privință, trebuie să se constate mai întâi că articolul 5 din Regulamentul nr. 384/96 se limitează, astfel cum arată titlul său, să reglementeze „[d]eschiderea procedurii” de anchetă antidumping instituită prin acest regulament. Astfel, acesta prevede în special, la alineatul (4), că, pentru a fi considerată a fi fost depusă de industria Uniunii, o plângere trebuie să îndeplinească două

condiții cumulative privind importanța susținerii de care beneficiază. Pe de o parte, această susținere trebuie să provină de la producători din Uniune ale căror producții adunate constituie mai mult de 50 % din producția totală realizată de partea industriei Uniunii care își exprimă susținerea sau opoziția față de plângere. Pe de altă parte, susținerea menționată trebuie să vină de la producătorii din Uniune care reprezintă cel puțin 25 % din producția totală a industriei Uniunii (Hotărârea Philips Lighting Poland și Philips Lighting/Consiliul, C-511/13 P, EU:C:2015:553, punctul 49).

- 153 În schimb, Regulamentul nr. 384/96 nu prevede nicio dispoziție cu privire la măsurile care trebuie luate în cursul anchetei în cazul diminuării susținerii acordate plângerii de producători, astfel încât Consiliul și Comisia trebuie să poată continua ancheta, inclusiv în cazul în care gradul de susținere pentru aceasta se diminuează și chiar dacă o asemenea diminuare ar însemna că această susținere corespunde unui nivel de producție inferior unuia dintre cele două praguri prevăzute la articolul 5 alineatul (4) din regulamentul menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea Philips Lighting Poland și Philips Lighting/Consiliul, C-511/13 P, EU:C:2015:553, punctele 51-54).
- 154 În speță, faptul că ancheta, ale cărei condiții de deschidere nu se contestă că îndeplinesc condițiile stabilite la articolul 5 alineatul (4) din Regulamentul nr. 384/96, a continuat fără să fi continuat în mod necesar să beneficieze, într-un stadiu ulterior, de susținerea unui număr de producători din Uniune care să reprezinte cel puțin 25 % din producția totală a industriei Uniunii nu permite deci în sine să se considere că regulamentul definitiv încalcă articolul menționat.
- 155 În continuare, rezultă din articolul 3 alineatele (1), (5) și (6) din Regulamentul nr. 384/96, privind „stabilirea existenței unui prejudiciu”, că Consiliul și Comisia trebuie să reușească să stabilească, ținând seama de toate elementele relevante ale cauzei, că importurile care fac obiectul anchetei produc un prejudiciu semnificativ „industriei [Uniunii]”. Această noțiune este definită la rândul său la articolul 4 alineatul (1) din acest regulament drept „totalitatea producătorilor [...] de produse similare [din Uniune] sau aceia dintre ei ale căror producții suplimentare [a se citi «adunate»] constituie o proporție majoră, în sensul articolului 5 alineatul (4) din producția [...] totală [a Uniunii] a acestor produse” (a se vedea în acest sens Hotărârea Philips Lighting Poland și Philips Lighting/Consiliul, C-511/13 P, EU:C:2015:553, punctele 69 și 70).
- 156 Or, în conformitate cu articolul 17 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat, Comisia este autorizată, în cauzele de dimensiuni semnificative, să limiteze ancheta la un număr rezonabil de părți, cu condiția în special să utilizeze un eșantion reprezentativ din punct de vedere statistic, potrivit informațiilor disponibile la momentul în care alege acest eșantion.
- 157 În speță, simplul fapt că Comisia a ales să limiteze ancheta în urma căreia a fost adoptat regulamentul definitiv la eșantionul pe care l-a selectat nu permite, în sine și în lipsa unor elemente de natură să pună în discuție reprezentativitatea acestui eșantion, să se considere că regulamentul definitiv nu îndeplinește cerințele stabilite la articolul 3, la articolul 4 alineatul (1) și la articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96.
- 158 Rezultă că niciun element al regulamentului definitiv nu permite să se considere că numărul de producători din Uniune care au cooperat la anchetă este prea redus pentru a fi permis Comisiei să efectueze o apreciere concretă a prejudiciului suferit de industria Uniunii și, în consecință, a legăturii de cauzalitate dintre importurile vizate și prejudiciul suferit de industria Uniunii, încălcându-se articolul 3 alineatele (1), (5) și (6), articolul 4 alineatul (1), articolul 5 alineatul (4) și articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96.

Cu privire la validitatea regulamentului definitiv în raport cu articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 384/96 și cu articolul 296 TFUE

- 159 Prin intermediul celei de a cincea întrebări adresate în cauza C-659/13, instanța de trimitere solicită să se stabilească, în esență, dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 384/96 și articolul 296 TFUE, dat fiind că anumite probe care figurează în dosarul anchetei arată că prejudiciul a fost apreciat utilizându-se elemente eronate sub aspect material și că regulamentul definitiv nu precizează motivele pentru care aceste probe nu au fost luate în considerare.
- 160 În această privință, articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 384/96 prevede că stabilirea existenței prejudiciului pe care este posibil să îl fi suferit industria Uniunii se bazează pe elemente de probă pozitive și implică o examinare obiectivă a volumului importurilor care fac obiectul unui dumping și a efectului acestor importuri asupra prețului produselor similare pe piața Uniunii, precum și a efectului acestor importuri asupra industriei Uniunii.
- 161 În acest cadru, rezultă din jurisprudență că larga putere de apreciere pe care o au Consiliul și Comisia în domeniul politicii comerciale comune și în special în materie de măsuri de protecție comercială nu le dispensează de obligația de a ține seama în mod corespunzător de elementele de probă care le-au fost prezentate de părțile la anchetă (a se vedea în acest sens Hotărârea GLS, C-338/10, EU:C:2012:158, punctele 30 și 32, precum și Hotărârea Consiliul/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, punctul 107).
- 162 Controlul jurisdicțional al exercitării unei asemenea puteri, în cadrul unei acțiuni întemeiate pe articolul 263 TFUE, precum în cel al unei cereri de decizie preliminară în aprecierea validității formulate în temeiul articolului 267 TFUE, trebuie să se limiteze însă la verificarea respectării regulilor de procedură, a exactității materiale a situației de fapt reținute pentru efectuarea alegerii contestate, a absenței unei erori vădite în aprecierea acestor fapte sau a absenței unui abuz de putere (a se vedea în acest sens Hotărârea Valimar, C-374/12, EU:C:2014:2231, punctul 51 și jurisprudența citată).
- 163 În speță, reiese din argumentele la care se referă decizia de trimitere că Clark invocă două documente potrivit cărora anumiți producători ai Uniunii care au făcut obiectul anchetei ar fi adoptat practici frauduloase de natură să pună în discuție fiabilitatea informațiilor colectate de Comisie cu privire la diferite date economice privind ocuparea forței de muncă, investițiile, cifrele de afaceri sau vânzările industriei Uniunii.
- 164 În această privință, este adevărat că, astfel cum a arătat instanța de trimitere, regulamentul definitiv nu face trimitere la aceste documente.
- 165 Totuși, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 104 din concluzii, aceste două documente, care se limitează în esență să menționeze afirmații apărute în presă și referitoare la un număr limitat de producători din Uniune, nu permit, având în vedere totalitatea celorlalte elemente pe care s-a întemeiat Consiliul în considerentele (144)-(201) ale regulamentului definitiv pentru a concluziona în sensul existenței unui prejudiciu pentru industria Uniunii, să se aprecieze că această concluzie este afectată de o eroare vădită de apreciere sau că ar fi fost necesar ca Consiliul să explice în mod specific, în acest regulament, motivele pentru care nu a considerat convingătoare astfel de documente.
- 166 În consecință, nu se poate considera că regulamentul definitiv încalcă articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 384/96 și articolul 296 TFUE pentru motivul că anumite elemente de probă care apar în dosarul anchetei arată că prejudiciul a fost evaluat cu utilizarea unor elemente eronate din punct de vedere material și că regulamentul menționat nu explică motivele pentru care aceste elemente de probă nu au fost luate în considerare.

Cu privire la validitatea regulamentului definitiv în raport cu articolul 3 alineatul (7) din Regulamentul nr. 384/96

- 167 Prin intermediul celei de a șasea întrebări adresate în cauza C-659/13, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă regulamentul definitiv este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 3 alineatul (7) din Regulamentul nr. 384/96 întrucât Consiliul și Comisia nu au stabilit în mod corect o distincție între efectele importurilor care fac obiectul unui dumping și ceilalți factori care aduc prejudicii industriei Uniunii.
- 168 În această privință, articolul 3 alineatul (7) din Regulamentul nr. 384/96 prevede în special că factorii cunoscuți, alții decât importurile care fac obiectul unui dumping, care aduc în același timp un prejudiciu industriei Uniunii se analizează de asemenea de așa manieră încât prejudiciul adus de acești alți factori să nu fie atribuit importurilor menționate.
- 169 În acest cadru, Consiliul și Comisia au obligația de a examina dacă prejudiciul pe care intenționează să îl rețină decurge efectiv din importuri care au făcut obiectul unui dumping și de a nu lua în considerare niciun prejudiciu care decurge din alți factori și în special prejudiciul care ar fi cauzat de propriul comportament al producătorilor din Uniune. În acest scop, revine instituțiilor menționate sarcina să verifice dacă efectele acestor alți factori nu au fost de natură să întrerupă legătura de cauzalitate dintre, pe de o parte, importurile respective și, pe de altă parte, prejudiciul suferit de industria Uniunii. De asemenea, acestora le revine sarcina să verifice că prejudiciul imputabil acestor alți factori nu este luat în considerare în stabilirea prejudiciului. Cu toate acestea, dacă Consiliul și Comisia constată că, în pofida unor asemenea factori, prejudiciul cauzat de importurile amintite este semnificativ, se poate stabili, așadar, legătura de cauzalitate dintre aceste importuri și prejudiciul suferit de industria Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Transnational Company „Kazchrome” și ENRC Marketing/Consiliul, C-10/12 P, EU:C:2013:865, punctele 23-25, precum și Hotărârea TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctele 35-37).
- 170 Pe de altă parte, revine persoanelor care invocă nelegalitatea unui regulament antidumping sarcina să prezinte argumente și elemente de probă de natură să demonstreze că ceilalți factori decât cei care se raportează la importuri au putut avea o asemenea importanță încât au fost de natură să repună în discuție existența unei legături de cauzalitate între prejudiciul suferit de industria Uniunii și importurile care fac obiectul unui dumping (Hotărârea Transnational Company „Kazchrome” și ENRC Marketing/Consiliul, C-10/12 P, EU:C:2013:865, punctul 28, precum și Hotărârea TMK Europe, C-143/14, EU:C:2015:236, punctul 42).
- 171 În speță, Consiliul și Comisia au formulat aprecieri privind efectele celorlalți factori care pot produce prejudicii industriei Uniunii în considerentele (222)-(240) ale regulamentului definitiv. Astfel, au apreciat în special rezultatele la export ale industriei Uniunii, impactul importurilor provenite din țări terțe și impactul eliminării contingentelor la importurile provenite din China înainte de a concluziona că impactul acestor factori nu repune în discuție prejudiciul semnificativ cauzat industriei menționate de importurile care fac obiectul unui dumping.
- 172 Or, reiese din decizia de trimitere și din argumentele la care se referă aceasta că Clark se limitează să propună, pe de o parte, o apreciere alternativă a acestor diferiți factori și, pe de altă parte, să repună în discuție, fără altă precizare, unele dintre alegerile metodologice efectuate de Consiliu și de Comisie. În schimb, nu formulează niciun argument care să permită să se considere că regulamentul definitiv este afectat de o eroare vădită de apreciere.
- 173 Prin urmare, nu se poate considera că regulamentul definitiv încalcă articolul 3 alineatul (7) din Regulamentul nr. 384/96 întrucât Consiliul și Comisia nu au stabilit în mod corect o distincție între efectele importurilor care fac obiectul unui dumping și ceilalți factori care aduc prejudicii industriei Uniunii.

174 Rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă că trebuie să se răspundă la primele șase întrebări adresate în cauza C-659/13, precum și la prima întrebare și la a doua întrebare litera a) adresate în cauza C-34/14 astfel:

- Regulamentul definitiv este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (b) și articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul nr. 384/96.
- Examinarea acestor întrebări nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea regulamentului definitiv în raport cu articolul 296 TFUE, precum și cu articolul 2 alineatul (7) litera (c), cu articolul 3 alineatele (1), (2) și (5)-(7), cu articolul 4 alineatul (1), cu articolul 5 alineatul (4), cu articolul 9 alineatul (6) sau cu articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96, luate în considerare în mod izolat în cazul unora dintre aceste articole sau dispoziții și împreună în cazul altora.

Cu privire la prima întrebare și la a doua întrebare litera a) adresate în cauza C-34/14 în măsura în care vizează de asemenea regulamentul de prelungire

175 Astfel cum s-a precizat la punctele 78 și 79 din prezenta hotărâre, în cauza C-34/14, prin intermediul primei întrebări și al celei de a doua întrebări litera (a), instanța de trimitere ridică de asemenea problema validității regulamentului de prelungire, din perspectiva aceluiași motive precum cele invocate în ceea ce privește regulamentul definitiv.

176 În această privință, este suficient să se constate că regulamentul de prelungire nu cuprinde niciun indiciu care să permită să se stabilească corespunzător cerințelor legale că Consiliul și Comisia au realizat, anterior adoptării sale, o nouă apreciere a poziției diferiților producători-exportatori chinezi și vietnamezi vizați prin regulamentul definitiv în scopul de a se determina dacă cei care au solicitat, la începutul anchetei inițiale, să beneficieze de statutul de societate care funcționează în condițiile unei economii de piață, în temeiul articolului 2 alineatul (7) litera (b) din Regulamentul nr. 384/96, sau de tratamentul individual, în temeiul articolului 9 alineatul (5) din acest regulament, puteau pretinde un astfel de statut sau un astfel de tratament în cadrul reexaminării.

177 În consecință, trebuie să se răspundă la aceste întrebări că regulamentul de prelungire este lipsit de validitate în aceeași măsură precum regulamentul definitiv.

Cu privire la întrebările privind interpretarea articolului 236 din Codul vamal

Cu privire la noțiunea de taxe datorate legal în sensul articolului 236 alineatul (1) din Codul vamal

178 Prin intermediul celei de a șaptea întrebări adresate în cauza C-659/13, instanța de trimitere solicită să se stabilească în esență dacă, într-o situație precum cea în discuție în cauzele principale, instanțele statelor membre se pot întemeia pe hotărârile în care instanța Uniunii a anulat un regulament care a instituit taxe antidumping în măsura în care viza anumiți producători-exportatori avuți în vedere de acest regulament pentru a considera că taxele impuse pentru produsele altor producători-exportatori vizați de regulamentul menționat și care se găsesc în aceeași situație precum producătorii-exportatori în privința cărora a fost anulat un astfel de regulament nu sunt datorate legal, în sensul articolului 236 alineatul (1) din Codul vamal.

179 În această privință, rezultă din articolul 263 al patrulea paragraf TFUE că orice persoană fizică sau juridică poate formula, în condițiile prevăzute la primul și la al doilea paragraf ale acestui articol, o acțiune împotriva actelor al căror destinatar este sau care o privesc direct și individual. Pe de altă parte, articolul 264 primul paragraf TFUE prevede că, dacă acțiunea este întemeiată, instanța Uniunii declară actul contestat nul și neavenit.

- 180 În acest cadru, trebuie să se sublinieze mai întâi că, atunci când o persoană solicită instanței Uniunii anularea unui act, instanța menționată nu este sesizată decât cu dispozițiile actului respectiv care vizează această persoană. Dispozițiile care vizează alte persoane și care nu au fost atacate nu intră în obiectul litigiului pe care instanța Uniunii este chemată să îl soluționeze (Hotărârea Comisia/AssiDomän Kraft Products și alții, C-310/97 P, EU:C:1999:407, punctul 53, precum și Hotărârea Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punctul 25).
- 181 Apoi, anularea pe care instanța Uniunii o pronunță în cadrul unei astfel de acțiuni, dacă este necesar, nu o poate depăși pe cea solicitată de reclamant (Hotărârea Comisia/AssiDomän Kraft Products și alții, C-310/97 P, EU:C:1999:407, punctul 52, precum și Hotărârea Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punctul 24).
- 182 În sfârșit, deși autoritatea absolută de care beneficiază hotărârile de anulare ale instanței Uniunii este inerentă atât dispozitivului lor, cât și motivelor care constituie temeiul lor necesar, aceasta nu poate determina anularea unui act care nu a fost dedus judecății acestei instanțe, chiar dacă este afectat de aceeași nelegalitate (Hotărârea Comisia/AssiDomän Kraft Products și alții, C-310/97 P, EU:C:1999:407, punctul 54, precum și Hotărârea Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punctul 26).
- 183 Din aceste motive, în ipoteza în care, în cadrul unei acțiuni în anulare introduse de o persoană vizată direct și individual de un act cu aplicabilitate generală, precum un regulament prin care s-au impus taxe antidumping, instanța Uniunii anulează un asemenea act în măsura în care privește această persoană, o astfel de anulare parțială nu afectează legalitatea celorlalte dispoziții ale acestui act și în special a dispozițiilor care au instituit taxe antidumping pentru alte produse decât cele fabricate, exportate sau importate de persoana menționată (a se vedea în acest sens Hotărârea Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punctele 10, 24 și 27).
- 184 Dimpotrivă, în cazul în care aceste dispoziții nu au fost atacate în termenul prevăzut la articolul 263 TFUE de către persoanele care ar fi avut calitatea necesară pentru a solicita anularea lor, ele sunt definitive în privința acestora (Hotărârea Nachi Europe, C-239/99, EU:C:2001:101, punctul 29 și jurisprudența citată). Pe de altă parte, atât timp cât nu au fost revocate sau declarate ca fiind lipsite de validitate în urma unei trimiteri preliminare sau a unei excepții de nelegalitate, aceste dispoziții beneficiază de o prezumție de legalitate, ceea ce implică faptul că produc efecte juridice depline față de orice altă persoană (a se vedea în acest sens Hotărârea CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punctul 39 și jurisprudența citată).
- 185 În aceste condiții, trebuie să se răspundă la a șaptea întrebare adresată în cauza C-659/13 că, într-o situație precum cea în discuție în cauzele principale, instanțele statelor membre nu se pot întemeia pe hotărârile în care instanța Uniunii a anulat un regulament prin care s-au instituit taxe antidumping în măsura în care acesta viza anumiți producători-exportatori avuți în vedere prin acest regulament pentru a considera că taxele impuse cu privire la produsele altor producători-exportatori vizați de regulamentul menționat și care se află în aceeași situație precum producătorii-exportatori cu privire la care a fost anulat un astfel de regulament nu sunt datorate legal în sensul articolului 236 alineatul (1) din Codul vamal. Întrucât un asemenea regulament nu a fost revocat de instituția care l-a adoptat, nu a fost anulat de instanța Uniunii sau nu a fost declarat ca fiind lipsit de validitate de Curte în măsura în care impune taxe asupra produselor acestor alți producători-exportatori, taxele menționate rămân datorate legal, în sensul acestei dispoziții.

Cu privire la existența unui caz fortuit sau de forță majoră în sensul articolului 236 alineatul (2) din Codul vamal

- 186 Prin intermediul celei de a doua întrebări litera b) adresate în cauza C-34/14, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal trebuie interpretat în sensul că împrejurarea că un regulament care a instituit taxe antidumping este declarat în întregime sau în parte lipsit de validitate de către instanța Uniunii constituie un caz fortuit sau de forță majoră în sensul acestei dispoziții.
- 187 Mai întâi, rezultă din însuși modul de redactare și din economia articolului 236 din Codul vamal că, deși taxele antidumping care nu erau datorate legal la momentul plății lor trebuie în principiu să facă obiectul unei rambursări din partea autorităților vamale, în conformitate cu alineatul (1) al acestui articol, o astfel de rambursare nu poate însă interveni decât dacă cerințele la care este supusă, între care cea prevăzută la alineatul (2) al acestui articol, sunt îndeplinite (Hotărârea Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, punctul 67, Hotărârea Trubowest Handel și Makarov/Consiliul și Comisia, C-419/08 P, EU:C:2010:147, punctul 25, precum și Hotărârea CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punctul 20).
- 188 Rezultă de aici în special că operatorul economic care a achitat aceste taxe nu poate în principiu să solicite rambursarea lor decât dacă și în măsura în care termenul de trei ani prevăzut în acest scop la articolul 236 alineatul (2) primul paragraf din Codul vamal nu a expirat (a se vedea în acest sens Hotărârea CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punctul 21).
- 189 Totuși, articolul 236 alineatul (2) al doilea paragraf din Codul vamal prevede expres că acest termen se prorogă dacă solicitantul face dovada că a fost împiedicat să respecte termenul menționat ca urmare a cazului fortuit sau a forței majore. De aici rezultă că orice persoană care urmărește să beneficieze de o astfel de prelungire trebuie să demonstreze cel puțin existența unuia dintre aceste cazuri.
- 190 În continuare, rezultă din articolul 236 din Codul vamal, interpretat în contextul său, că rambursarea taxelor antidumping achitate de operatorii economici nu este acordată decât în anumite condiții și în cazuri special prevăzute, astfel încât constituie o excepție de la regimul normal al importurilor și al exporturilor prevăzut de Codul vamal și, în consecință, dispozițiile care o reglementează sunt de strictă interpretare (Hotărârea Țările de Jos/Comisia, C-156/00, EU:C:2003:149, punctul 91, și Hotărârea CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punctul 24).
- 191 În consecință, noțiunile de caz fortuit și de forță majoră prevăzute la articolul 236 alineatul (2) al doilea paragraf din Codul vamal, care permit prelungirea termenului de trei ani în care un operator economic poate solicita rambursarea taxelor antidumping, calculat de la data comunicării, sunt de strictă interpretare (a se vedea în acest sens Hotărârea CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punctul 25).
- 192 În contextul acestei reglementări, ambele noțiuni se caracterizează în special printr-un element obiectiv legat de faptul că implică existența unor împrejurări anormale și străine de persoana care le invocă (a se vedea în acest sens Hotărârea CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punctele 27 și 28, precum și jurisprudența citată).
- 193 Or, nici faptul că unul dintre cele două regulamente în litigiu a fost anulat în parte de Curte în măsura în care privește alte persoane decât Puma, în Hotărârile Brosmann Footwear (HK) și alții/Consiliul (C-249/10 P, EU:C:2012:53) și Zhejiang Aokang Shoes/Consiliul (C-247/10 P, EU:C:2012:710), nici faptul că unul sau altul dintre aceste acte poate fi declarat ca lipsit de validitate drept răspuns la întrebările adresate Curții în cadrul prezentelor cauze nu poate fi considerat drept o împrejurare anormală sau străină în sensul necesar pentru stabilirea existenței unui caz fortuit sau de forță majoră (a se vedea în acest sens Hotărârea CIVAD, C-533/10, EU:C:2012:347, punctul 30).

¹⁹⁴ În aceste condiții, trebuie să se răspundă la a doua întrebare litera b) adresată în cauza C-34/14 că articolul 236 alineatul (2) din Codul vamal trebuie interpretat în sensul că împrejurarea că un regulament care instituie taxe antidumping este declarat în întregime sau în parte lipsit de validitate de către instanța Uniunii nu constituie un caz fortuit sau de forță majoră în sensul acestei dispoziții.

Cu privire la cheltuielile de judecată

¹⁹⁵ Întrucât, în privința părților din acțiunile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanțele de trimitere, este de competența acestora să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) Regulamentul (CE) nr. 1472/2006 al Consiliului din 5 octombrie 2006 de instituire a unui drept antidumping definitiv și de percepere definitivă a dreptului provizoriu instituit asupra importurilor de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Republica Populară Chineză și din Vietnam este lipsit de validitate în măsura în care încalcă articolul 2 alineatul (7) litera (b) și articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 461/2004 al Consiliului din 8 martie 2004.**

Examinarea întrebărilor preliminare nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea Regulamentului nr. 1472/2006 în raport cu articolul 296 TFUE, precum și cu articolul 2 alineatul (7) litera (c), cu articolul 3 alineatele (1), (2) și (5)-(7), cu articolul 4 alineatul (1), cu articolul 5 alineatul (4), cu articolul 9 alineatul (6) sau cu articolul 17 din Regulamentul nr. 384/96, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 461/2004, luate în considerare în mod izolat în cazul unora dintre aceste articole sau dispoziții și împreună în cazul altora.

- 2) Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1294/2009 al Consiliului din 22 decembrie 2009 de instituire a unei taxe antidumping definitive la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele originare din Vietnam și din Republica Populară Chineză, astfel cum a fost extinsă la importurile de anumite tipuri de încălțăminte cu fețe din piele expediate din RAS Macao, indiferent dacă acestea sunt declarate ca originare din RAS Macao sau nu, în urma unei reexaminări în perspectiva expirării măsurilor, în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 384/96, este lipsit de validitate în aceeași măsură precum Regulamentul nr. 1472/2006.**
- 3) Într-o situație precum cea în discuție în cauzele principale, instanțele statelor membre nu se pot întemeia pe hotărârile în care instanța Uniunii a anulat un regulament prin care s-au instituit taxe antidumping în măsura în care acesta viza anumiți producători-exportatori avuți în vedere prin acest regulament pentru a considera că taxele impuse cu privire la produsele altor producători-exportatori vizați de regulamentul menționat și care se află în aceeași situație precum producătorii-exportatori cu privire la care a fost anulat un astfel de regulament nu sunt datorate legal în sensul articolului 236 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar. Întrucât un asemenea regulament nu a fost revocat de instituția care l-a adoptat, nu a fost anulat de instanța Uniunii sau nu a fost declarat ca fiind lipsit de validitate de Curte în măsura în care impune taxe asupra produselor acestor alți producători-exportatori, taxele menționate rămân legal datorate, în sensul acestei dispoziții.**

- 4) **Articolul 236 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2913/92 trebuie interpretat în sensul că împrejurarea că un regulament care instituie taxe antidumping este declarat în întregime sau în parte lipsit de validitate de către instanța Uniunii Europene nu constituie un caz fortuit sau de forță majoră în sensul acestei dispoziții.**

Semnături